

DEN EUROPÆISKE UNIONS
DOMSTOL

ÅRSOVERSIGT

Årsrapport 2020

Den Europæiske Unions
Domstol er garant for
overholdelsen af EU-retten.

Årsrapport 2020

Årsoversigt

Den Europæiske Unions Domstol er en af de syv EU-institutioner.

Institutionen har som Unionens retsinstans til opgave at sikre overholdelsen af EU-retten således, at traktaterne fortolkes og anvendes ensartet, og at sikre legalitetskontrollen af de retsakter, der vedtages af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer.

Institutionen bidrager til at bevare Unionens værdier for at fremme den europæiske opbygning.

Den Europæiske Unions Domstol består af to retsinstanser: »Domstolen« og »Den Europæiske Unions Ret«.

Indholdsfortegnelse

Præsidentens forord	5
1 2020 i hovedtræk	7
A Året i billeder	8
B Året i tal	22
2 Arbejdet ved Den Europæiske Unions Domstol	27
A Et tilbageblik på årets vigtige domme	28
B Nøgletal vedrørende den judicielle virksomhed	56
3 Et år kendetegnet ved den europæiske retsplejes tilpasning og kontinuitet	63
A Indledning ved Justitssekretæren	64
B Krisehåndteringens faser	69
C Domstolens virksomhed i pandemitider	72
Focus De mundtlige forhandlinger på afstand	74
Focus De vigtigste tal for dialogen	76
Focus Generaldirektoratet for Flersprogetheds bidrag til kontinuiteten i institutionens virksomhed.....	80
Focus Informationsteknologien testes af pandemien	81
4 En miljøvenlig institution	83
5 Et blik mod fremtiden	87
6 Forbliv online!	91

Indførelsen — på rekordtid — af innovative teknologiske løsninger har gjort det muligt at sikre en så normal afvikling som muligt af retsinstansernes opgaver og kontinuitet i Den Europæiske Unions Domstols aktivitet.

... på trods af de vanskeligheder, som alle har mødt i deres arbejds- og privatliv, vil jeg med en vis stolthed bemærke, at den tilpasningsevne og den beslutsomhed, som personalet samlet har udvist, har gjort det muligt for Domstolen og Retten at foretage en effektiv behandling af sagerne og at sikre kvaliteten af deres afgørelser i de retsundergivnes interesse.

Præsidentens forord

I Europa som i resten af verden var det forløbne år dybt præget af Covid-19-pandemien, som vendte op og ned på vores privatliv og sociale liv samt vores arbejdsvaner. Takket være de kriseplaner, som Domstolen tidligere havde iværksat, samt den tilpasningsevne og det engagement, som institutionens medlemmer og personale udviste, kunne denne uventede situation forvaltes effektivt.

Den omstændighed, at der blev indført innovative tekniske løsninger på rekordtid, har gjort det muligt at sikre en så normal afvikling som muligt og kontinuitet i aktiviteten ved Den Europæiske Unions Domstol.

Institutionen har truffet passende foranstaltninger for at beskytte sit personale og undgå spredning af virussen inden for institutionen og for at sikre, at arbejdsvilkårene ligger tæt op ad de sædvanlige forhold. Efter en tvungen afbrydelse af retsmøderne fra midten af marts til slutningen af maj sørgede institutionen for at sikre genoptagelsen, samtidig med at alle, der skulle deltage heri, blev beskyttet.

Årets statistikker afspejler i begrænset omfang konsekvenserne af sundhedskrisen. Som følge af opbremsningen i de nationale retters virksomhed i de første måneder af pandemien har antallet af indbragte sager ikke nået rekordniveauet fra 2019, men ligger på niveau med 2018 og 2017. Antallet af afsluttede sager er alene faldet lidt takket være de forskellige foranstaltninger, som blev truffet for at opveje den omstændigheder, at det ikke var muligt at afholde retsmøder i to måneder, og at der siden deres genoptagelse har været rejseindskrænkninger. Det er således bemærkelsesværdigt, at aktivitetsniveauet for de to retsinstanter har været på niveau med 2017 og endda højere end 2016 på trods af den kritiske situation i 2020.

Den mest betydningsfulde retspraksis fra året, som De finder i dette panorama, omfatter vigtige domme, navnlig på området for grundlæggende frihedsrettigheder og selve retsstatsprincipperne. Disse domme vidner om den helt grundlæggende rolle, som tilkommer Unionens retsinstanter inden for EU's institutionelle system og i forhold til de økonomiske aktører og borgerne.

En anden begivenhed har mærket 2020: Det Forenede Kongeriges faktiske udtrædelse, den 31. januar ved midnat, af Den Europæiske Union efter en fælles skæbne i mere end 47 år. Brexit medførte for institutionen, at dennes britiske medlemmer fratrådte, men påvirkede ikke det siddende britiske personales situation.

På dette tidspunkt, hvor der gøres status over det forløbne år, og på trods af de vanskeligheder, som alle har mødt i deres arbejds- og privatliv, vil jeg med en vis stolthed bemærke, at den tilpasningsevne og den beslutsomhed, som personalet samlet har udvist, har gjort det muligt for Domstolen og Retten at foretage en effektiv behandling af sagerne og at sikre kvaliteten af deres afgørelser i de retsundergivnes interesse. De foranstaltninger og den udvikling, som er blevet iværksat for at nå dette resultat, er en lære, som tillige udgør et aktiv, institutionen vil tage i betragtning fremover i overensstemmelse med sit formål om konstant at forbedre den europæiske retspleje.

Koen Lenaerts
Præsident for Den Europæiske Unions Domstol

1

2020

i hovedtræk

A | Året i billeder

B | Året i tal

A | Året i billeder

---

13. JANUAR

Højtidelig forsikring fra von der Leyen-Kommissionen

Under et højtideligt retsmøde ved Domstolen afgiver formanden, **Ursula von der Leyen**, og de **nye medlemmer af Europa-Kommissionen** den i traktaterne fastsatte højtidelige forsikring under tilstedeværelse af Hans Kongelige Højhed Storhertug Henri af Luxembourg, formanden for Storhertugdømmet Luxembourgs Deputeretkammer, Fernand Etgen, og Storhertugdømmet Luxembourgs premierminister Xavier Bettel. I sin tale bemærker Koen Lenaerts, Domstolens præsident, at den højtidelige forsikring følger af en fast praksis, der er et symbol på den union, som EU udgør.

17. JANUAR

Indledning af sagerne *Junqueras i Vies m.fl. mod Parlamentet*

Retten skal i flere sager vedrørende **valg til Europa-Parlamentet i 2019** træffe afgørelse i sager anlagt af katalanske folkevalgte, herunder Puigdemont i Casamajó og Junqueras i Vies ([T-100/20](#), [T-115/20](#), og [T-613/20](#)).

27. JANUAR

Møde med CCBE

En delegation fra Conseil des barreaux européens (CCBE) møder medlemmer af Domstolen og Retten med henblik på en udveksling af spørgsmål af fælles interesse, bl.a. vedrørende de **processuelle aspekter ved Unionens retsinstansers funktion**. CCBE repræsenterer advokatsamfundet i 45 lande (dvs. mere end 1 million europæiske advokater).

29. JANUAR

Installation af »Erma« af Herodot og Thukydid ved Domstolen

Domstolen tager imod en **skulptur med to ansigter**, der repræsenterer de to græske historikere Herodot og Thukydid, som ser i modsatte retninger. Reproduktion i marmor af modellen i bronze fra slutningen af det fjerde århundrede før Kristus stammer fra Farnèse-samlingen og udlånes af det arkæologiske museum i Napoli. Herodot anses for at være den første historiker, der baserer sig på undersøgelser i marken, og Thukydid den første, der foretager grundig historisk research på et faktisk grundlag.

31. JANUAR

Det Forenede Kongerige forlader Den Europæiske Union

47 år efter Det Forenede Kongeriges tiltrædelse af Den Europæiske Union får **Det Forenede Kongeriges udtrædelse** virkning ved midnat. **Domstolen har fortsat kompetence** til at træffe afgørelse i alle sager, der er anlagt af Det Forenede Kongerige eller mod Det Forenede Kongerige, og til at træffe præjudiciel afgørelse vedrørende de påstande, som Det Forenede Kongeriges retter har fremsat inden udløbet af overgangsperioden, der udløber ved udgangen af 2020.

Februar

6. FEBRUAR

Afskedsceremoni

Der organiseres en ceremoni ved Retten i forbindelse med **Ian Stewart Forresters**, dommer fra 2015 til 2020, udtræden af tjenesten efter Brexit.

12. FEBRUAR

Afskedsceremoni

En ceremoni finder sted ved Domstolen i forbindelse med **Christopher Vajdas**, dommer fra 2012 til 2020, udtræden af tjenesten efter Brexit.

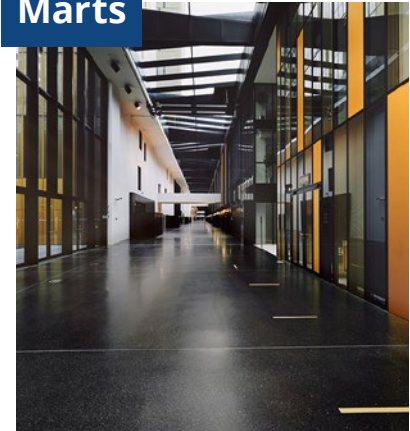
13. FEBRUAR

Aflæggelse af ed for to medlemmer af Revisionsretten og Den Europæiske Ombudsmand

Under et højtideligt retsmøde modtager Domstolen en højtidelig forsikring fra de nye medlemmer af Revisionsretten, **François-Roger Cazala** (Frankrig) og **Joëlle Elvinger** (Luxembourg), samt af Den Europæiske Ombudsmand, **Emily O'Reilly** (Irland), i forbindelse med fornyelsen af deres mandat til at udøve deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Unionens almene interesse.

Marts

16. MARTS

På afstand ... men altid sammen

Med henblik på at bidrage til bekæmpelsen af spredningen af Covid-19 og beskytte sit personale har Domstolen indført **generelt hjemmearbejde**. Med undtagelse af personer, der skal udføre kritiske opgaver, stilles institutionernes lokaler ikke til rådighed for personalet og besøgende.

16. MARTS

Lufthansa-sagen anlægges ved Domstolen

Domstolen anmodes om at efterprøve, om direktivet om brug af **flypassagerers personoplysninger i passagerlisteoplysninger (PNR)** med henblik på bl.a. at forebygge og opdage terrorhandlinger er foreneligt med Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder ([C-148/20](#), [C-149/20](#) og [C-150/20](#)).

23. MARTS

Tiltrædelse af ny generaladvokat ved Domstolen

Jean Richard de la Tour (Frankrig) udnævnes til generaladvokat som erstatning for Yves Bot. På grund af sundhedskrisen foregår edsafleggelsen på afstand ved videokonference under overværelse af førstegeneraladvokaten og Domstolens justitssekretær.

24. MARTS

Sagen Tartu Agro mod Kommissionen anlægges ved Retten

Det estiske fødevarerelskab Tartu Agro anlægger sag med påstand om annullation af Kommissionens beslutning, hvorved det blev fastslået, at den estiske stat havde iværksat en ulovlig **statsstøtte** ved at udleje landbrugsjord til virksomheden til en leje, der var lavere end markedsprisen. Samtidig hermed **udsættes betalingen af beløbet** ved en kendelse om foreløbige forholdsregler **som følge af den sundhedsmæssige situation i forbindelse med covid-19**. Selskabet påberåber sig de finansielle følger af pandemien og risikoen for, ved tilbagebetaling af beløbet, at måtte ophøre med sin virksomhed, hvilket vil have konsekvenser for medlemsstatens fødevarerikkerhed ([T-150/20](#)).

26. MARTS

De første afsigelser under nedlukning

Fra denne dato finder den ugentlige afgivelse af Domstolens og Rettens domme og fremsættelse af generaladvokatens forslag til afgørelse som følge af sundhedskrisen sted i et **samlet retsmøde** for Domstolen og Retten.

April

2. APRIL

Dommen i sagen *Coty Germany mod Amazon*

Den blotte **oplagring i Amazon-Marketplace** af varer, der krænker en varemærkeret, udgør ikke en krænkelse af varemærket fra Amazons side ([C-567/18](#))

→ ([jf. s. 51](#)).

23. APRIL

Dommen i sagen *NH mod Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI*

De **homofobiske udtalelser**, der afgives af en person, der har afgørende indflydelse på en arbejdsgivers ansættelsespolitik, udgør en forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og arbejde. En sammenslutning kan anlægge sag med påstand om skadeserstatning, selv om ingen skadelidte kan identificeres ([C-507/18](#)).

→ ([jf. s. 28](#)).

1. MAJ

Sagen *Ryanair mod Kommissionen* anlægges ved Retten

Det første af en lang række søgsmål anlægges af Ryanair til prøvelse af Kommissionens afgørelser om godkendelse af den **støtte**, som flere medlemsstater har ydet til visse luftfartsselskaber **i forbindelse med Covid-19-pandemien (T-238/20)**.

9. MAJ

Europadag på de sociale medier

I forbindelse med årsdagen for »Schuman-erklæringen« **fejrer Domstolen Europadagen virtuelt** takket være de sociale medier, via **Twitter og LinkedIn**. Domstolen besvarer borgernes spørgsmål og opfordrer dem til at se de **[videoer, der ligger på Domstolens Youtube-kanal, som forklarer Domstolens rolle og retspraksis](#)** for at lære Domstolens virksomhed og praksis bedre at kende.

25. MAJ

Retssalene genåbner

Retsmøderne for Domstolen og Retten genoptages. En del af personalet vender tilbage til institutionens bygninger for at **gøre det muligt at udføre opgaver, der ikke kan udføres på afstand**. De strengeste sundhedsforanstaltninger sikrer en korrekt afvikling af retsmøderne.

25. MAJ

Det første retsmøde ved videokonference afholdes ved Domstolen

Domstolen afholder sit første retsmøde **med parter, der deltager på afstand** ved videokonference.

Juni

24. JUNI

Sagen *Kommissionen mod Spanien* anlægges ved Domstolen

Traktatbrudssøgsmaal mod Spanien, hvis bestemmelser om **statens ansvar for tilsidesættelser af EU-retten** ifølge Kommissionen er i strid med ækvivalensprincippet og effektivitetsprincippet ([C-278/20](#))

30. JUNI

Rettenns første retsmøde ved videokonference

Retten afholder sit første retsmøde **med parter, der deltager på afstand** ved videokonference.

Juli

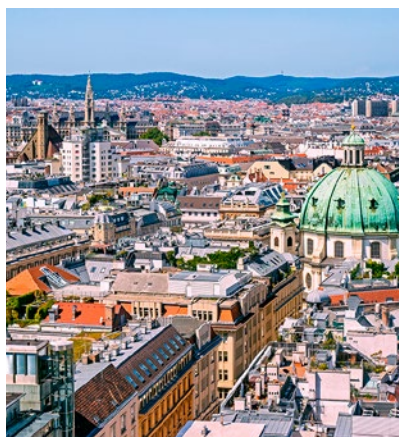

15. JULI

En ny sag *Facebook mod Ireland* anlægges ved Domstolen

Domstolen skal tage stilling til, om forbrugerbeskyttelsesforeninger ved domstolene har ret til at gøre gældende, at platforme som **Facebook** har **tilsidesat reglerne om beskyttelse af personoplysninger** ([C-319/20](#)).

22. JULI

Sagen *Kommissionen mod Østrig* anlægges ved Domstolen

Kommissionen har ved et traktatbrudssøgsmaal anfægtet **den indeksering af familiedydelser**, som anvendes på statsborgere i Den Europæiske Union, der arbejder i Østrig, og hvis børn bor i en anden medlemsstat, hvor leveomkostningerne anses for at være lavere ([C-328/20](#)).

August

6. AUGUST

Retsmødet i *XC-sagen*

Den 16. juli 2020 blev der afholdt mundtlig forhandling i en præjudiciel hasteprocedure (PPU) vedrørende **flere europæiske arrestordre udstedt af en medlemsstat mod den samme person**. Dommen, hvori forslaget til afgørelse fremsættes den 6. august, afsiges allerede den 24. september, dvs. fire og en halv måned efter sagens anlæggelse ([C-195/20](#)).

September

14. AUGUST

Sagen *Daimler AG mod Kommissionen* anlægges ved Retten

Retten skal tage stilling til Kommissionens gennemførelsesafgørelse vedrørende den foreløbige beregning af de **gennemsnitlige specifikke CO₂-emissioner** og de specifikke emissionsmål for bilfabrikanter og lette erhvervskøretøjer for 2018 ([T-509/20](#)).

10. SEPTEMBER

Tiltrædelse af en ny generaladvokat ved Domstolen

Athanasios Rantos (Grækenland), udpeget til at afløse generaladvokat Eleanor Sharpston (Det Forenede Kongerige), aflægger ed under det offentlige retsmøde ved Domstolen.

25. SEPTEMBER

Sagen *Kommissionen mod Irland m.fl.* anlægges ved Domstolen

Appel af dom afsagt af Retten den 15. juli 2020 (forenede sager T-778/16 og T-892/16), hvorved Retten annullerede Kommissionens beslutning om Irlands statsstøtte (»**tax ruling**«) til **Apple** ([C-46520 P](#)).

Oktober

28. SEPTEMBER

Højtidelig forsikring afgivet af medlemmerne af den europæiske anklagemyndighed

For at markere den officielle begyndelse på den europæiske anklagemyndigheds aktiviteter afholdes et indsættelsesmøde ved Domstolen. Chefen for Den Europæiske Anklagemyndighed, **Laura Codruța Kövesi** (Rumænien), og de **anklagere, der udnævnes af medlemsstaterne**, afgiver en højtidelig forsikring om at overholde de forpligtelser, der følger af deres hverv.

6. OKTOBER

Tiltrædelsen af to nye dommere ved Domstolen

Der afholdes et højtideligt retsmøde i forbindelse med edsafleggelsen og tiltrædelsen af dommerne **Ineta Ziemele** (Letland) i stedet for Egils Levits og **Jan Passer** (Den Tjekkiske Republik) i stedet for Jiří Malenovský.

19. OKTOBER

Officielt besøg i Tyskland

En delegation fra Domstolen begiver sig til Karlsruhe (Tyskland) i forbindelse med et officielt besøg efter invitation fra **Bundesverfassungsgericht** (forbundsdomstol i forfatningsretlige sager).

23. OKTOBER

Sagen *Litauen mod Rådet og Parlamentet* anlægges ved Domstolen

Den første af en række sager anlagt af medlemsstaterne til prøvelse af flere af de bestemmelser, der udgør »**Mobilitetspakken**« om reform af vejtransportsektoren ([C-541/20](#)).

25. OKTOBER

Den europæiske civilretlige dag

Denne dag har siden 2003 været tilrettelagt for at **gøre det muligt for EU-borgerne bedre at forstå deres rettigheder og at blive informeret om retternes funktion** (ret, mægling, fuldbyrdelse af retsafgørelser osv.) og gøre retsvæsnen tilgængeligt. I 2020-udgaven organiserede og støttede Europarådet en række virtuelle begivenheder. Domstolen medvirker ved at informere borgerne om de væsentligste træk ved dens funktion og om betydningen af den præjudicielle procedure i deres dagligdag på de sociale medier Twitter og LinkedIn.

30. OKTOBER

Domstolens to Twitterkonti passerer 100 000 følgere

Domstolen har siden 2013 været til stede på Twitter på to konti, den ene på fransk, den anden på engelsk, med henblik på hurtigt og kortfattet at meddele hovedparten af oplysningerne **om procedurerne, de vigtige domme og forslag til afgørelse og om de begivenheder, der vedrører institutionen**. I år havde de to konti mere end 100 000 *følgere* (mod 81 552 i 2019).

November

18. NOVEMBER

Dommen i sagen *Lietuvos geležinkeliai* mod Kommissionen

Retten bekræfter Kommissionens afgørelse, hvorved det fastslås, at det **nationale jernbaneselskab i Litauen har misbrugt sin dominerende stilling** på det litauiske marked for jernbanegodstransport ([T-814/17](#))

→ ([jf. s. 47](#))

December

2. DECEMBER

Indgivelse af en anmodning om udtalelse

Belgien har anmodet Domstolen om at udtale sig om, hvorvidt **udkastet til den moderniserede energichartertraktat** er foreneligt med Den Europæiske Unions traktater, navnlig vedrørende bilæggelse af tvister ([Udtalelse 1/20](#)).

4. DECEMBER

68-årsdagen for oprettelsen af Domstolen

Domstolen fejrer begivenheden **på de sociale medier** Twitter og LinkedIn, idet den foreslår borgerne en bagudrettet gennemgang af de vigtigste domme, der blev afsagt i 2020.

16. DECEMBER

Dommen i sagen *International Skating Union mod Kommissionen*

Retten bekræfter, at Den Internationale Skøjteunions (ISU) regler om strenge sanktioner over for atleter, der deltager i konkurrencer i hurtigskøjteløb, som ikke er godkendt af ISU, er **i strid med EU-konkurrencereglerne (T-93/18)**

→ (jf. s. 47)

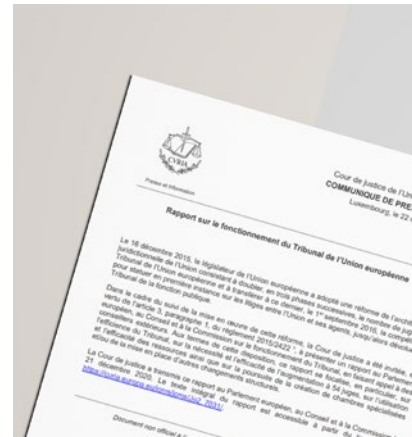
17. DECEMBER

Dommen i sagen *Centraal Israëlitisch Consistorie van België m.fl.*

Med henblik på at fremme dyrevelfærden i forbindelse med rituel slagtning kan medlemsstaterne uden at tilsidesætte de grundlæggende rettigheder, der er fastsat i chartret, kræve anvendelse af en **reversibel bedøvelsesmetode, som ikke kan medføre dyrets død (C-336/19)**.

→ (jf. s. 29)

22. DECEMBER

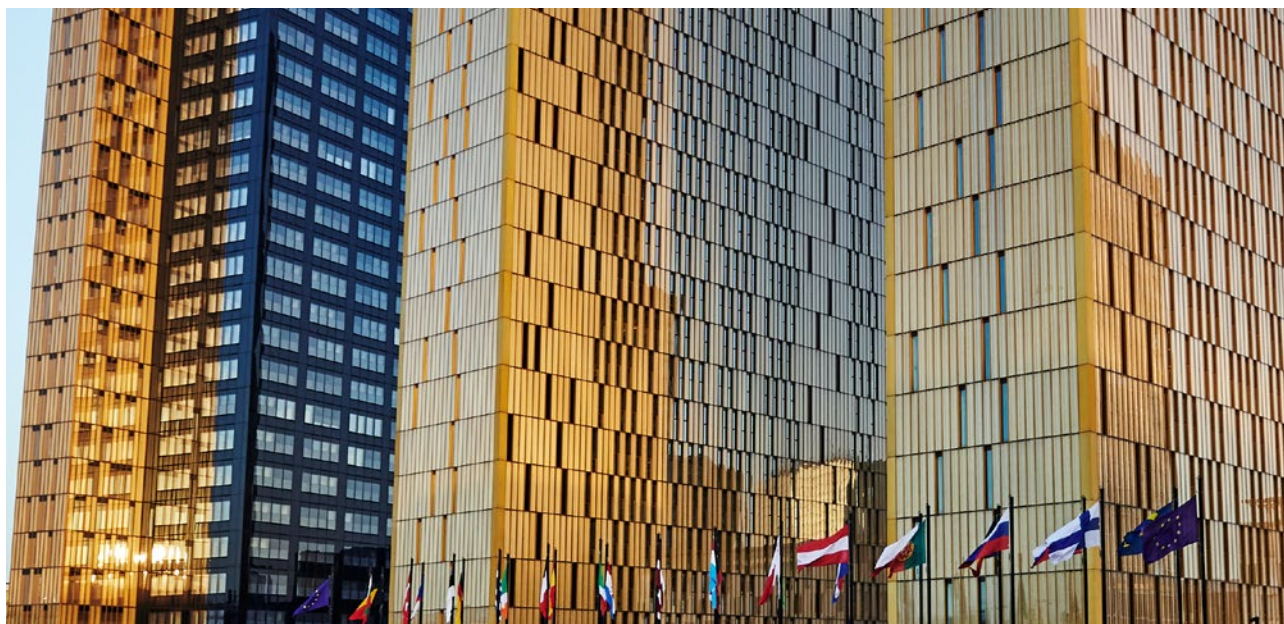
Domstolens rapport om Rettens funktion

Som led i opfølgningen på **gennemførelsen af reformen af Unionens retsinstansers struktur fremlægger Domstolen sin rapport** om Rettens funktion for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen. Denne rapport omhandler navnlig Rettens effektivitet, nødvendigheden og effektiviteten af forøgelsen til 54 dommere, den optimale brug og effektiviteten af ressourcerne og yderligere oprettelse af specialiserede afdelinger.

B | Året i tal

Den Europæiske Unions Domstol formåede i 2020 at opretholde et højt aktivitetsniveau i en situation præget af hjemmearbejde og rejseindskrænkninger, som gjorde det umuligt at afholde retsmøder mellem 16. marts og 25. maj 2020. Derefter og under strenge sundhedsforanstaltninger har retssalene åbnet deres døre for parternes repræsentanter og offentligheden af hensyn til god retspleje og i overensstemmelse med princippet om offentlige retsmøder.

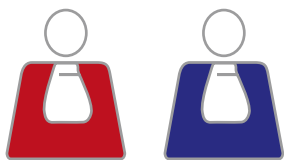
Nedlukningsforanstaltningerne og restriktionerne til opbremsning af pandemien, som flertallet af medlemsstater har vedtaget, har imidlertid uundgåeligt haft en vis indvirkning på den sociale og økonomiske aktivitet og på medlemsstaternes retsinstanser, hvilket har resulteret i et fald i antallet af anlagte sager. Med samlet **1 582 anlagte sager ved de Unionens to retsinstanser** er dette antal lavere end rekordtallet for det foregående år (1 905), men på samme niveau som antallet af sager i 2018 (1 683) og i 2017 (1 656).

En lignende tendens kan observeres med hensyn til **afsluttede sager**. Deres antal var **1 540**, hvilket er lavere end i 2019 og rekorden i 2018, men repræsenterer et aktivitetsniveau svarende til det i 2017 og endda højere end i 2016. For en korrekt bedømmelse af dette resultat skal det ses i det perspektiv, at de to retsinstanser blev forhindret i at afholde retsmøder i mere end 2 måneder i 2020.

Endelig er **den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager afsluttet ved de to retsinstanser 15,4 måneder, hvilket er det laveste niveau, der nogensinde er nået**, og vidner om den konstante forfølgelse af målet om at gøre sagsbehandlingen mere effektiv.

Institutionen i 2020

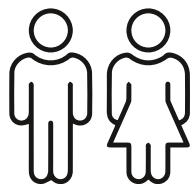

81
dommere

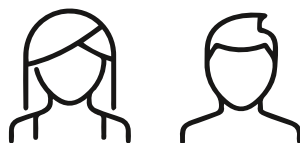

11
general-
advokater

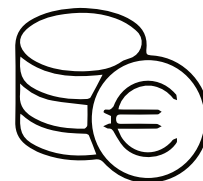
fra
27
medlemsstater

2 235
tjenestemænd og midlertidigt
ansatte

61 %   **39 %**
1 359 kvinder
876 mænd

BUDGET

437
mio. EUR

Antallet af kvinder i ledende stillinger i administrationen placerer Domstolen over gennemsnittet i de europæiske institutioner.

Kvinder er beskæftiget på

54 % af stillingerne som fuldmægtig

41 % af lederstillingerne (mellem- og lederniveau)

Retsåret (begge retsinstanser)

1 582

indbragte sager

1 540

afsluttede sager

2 542

verserende sager

159 110

procesdokumenter
registreret
i Justitskontorenes
registre

Sagernes gennemsnitlige
varighed: ca.

15,4 måneder

Domstolen

15,4 måneder

Retten

15,4 måneder

Procentdelen af
procesdokumenter
indgivet via e-Curia

Domstolen

79 %

Retten

95 %

Brugerkonti på e-Curia

7 378

(hvilket er en stigning på 12 % i forhold
til 2019)

2 568

retslige meddelelser
offentliggjort i *Den
Europæiske Unions Tidende*

e-Curia er en applikation udviklet af Den Europæiske Unions Domstol til repræsentanterne for parter i sager for Domstolen og Retten samt sager for de nationale domstole i forbindelse med en anmodning om præjudiciel forelæggelse for Domstolen, der gør det muligt at udveksle procesdokumenter med justitskontorerne ad elektronisk vej.

e-Curia: en it-applikation, der gør det muligt at udveksle procesdokumenter

[Se videoen på YouTube](#)

Sprogtjenesten

Som flersproget institution skal Domstolen være i stand til at behandle en sag, uanset hvilket officielt EU-sprog sagen indbringes på. Domstolen skal derefter sikre, at dens retspraksis offentliggøres på alle Unionens officielle sprog.

24

mulige processprog

552

mulige
sprogkombinationer

Arbejdsbyrde
(sider, der skal oversættes)

1 145 000

Sider bearbejdet
af oversættelsestjenesten

1 170 000

Resultatet af de besparelsesforanstaltninger, retsinstanterne havde vedtaget for at reducere behovet for oversættelse

480 000 sider

70

tolke til retsmøder og møder

445

retsmøder og møder, hvor der er gjort brug af simultantolkning

601

juristlingvister til at oversætte de skriftlige dokumenter

Ved Domstolen oversættes der efter en bindende sprogordning, som giver mulighed for at benytte alle Den Europæiske Unions 24 officielle sprog. Alle dokumenterne til oversættelse er juridiske tekster af høj faglig karakter. Dette er grunden til, at Domstolens sprogtjeneste udelukkende beskæftiger **juristlingvister** med en afsluttet juridisk uddannelse og med et indgående kendskab til mindst to officielle sprog foruden deres modersmål.

2

Den judicielle virksomhed

- A | Et tilbageblik på årets vigtige domme
- B | Nøgletal vedrørende den judicielle virksomhed

A | Et tilbageblik på årets vigtige domme

En Union,
der bygger på
menneskets
personlige
værd og på
retsstatsprincippet

Hvorfor har man EU-Domstolen?

[Se videoen på YouTube](#)

I 2020 var det 20 år siden proklamationen af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (chartret), der ligesom traktaten om Den Europæiske Union udtrykkeligt henviser til retsstatsprincippet som værende en af de værdier, der er fælles for medlemsstaterne i Unionen, og hvorpå Unionen er bygget.

Chartret sikrer bl.a. værdighed, frihed og lighed for loven for alle personer som mennesker, arbejdstagere, borgere eller parter i en retssag. De 54 artikler, som den indeholder, afspejler overgangen fra et Europa bestående af fællesskaber, der hovedsageligt fokuserer på økonomiske interesser til et Europa bestående af en Union, der er baseret på menneskets personlige værdi.

I 2020 fortolkede Domstolen flere gange chartret og retsstatsprincippet, og den spillede en afgørende rolle i forsvaret af de grundlæggende friheder, bekæmpelsen af forskelsbehandling og ved gennemførelsen af en retfærdig rettergang.

.....

I en præjudiciel sag, der var foranlediget af de præjudicielle spørgsmål, som en italiensk ret havde forelagt Domstolen, fortolkede den direktivet om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv. Dette direktiv gennemfører på dette område det i chartret fastsatte generelle princip om forbud mod forskelsbehandling. Domstolen fastslog, at **homofobiske udtalelser udgør forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv**, når de stammer fra en person, der opfattes, som om vedkommende har afgørende indflydelse på en arbejdsgivers ansættelsespolitik. I national ret kan det foreskrives, at en sammenslutning har kompetence til at anlægge søgsmål med påstand om erstatning, også selv om der ikke kan identificeres en krænket person.

→ [Dom Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI af 23. april 2020, C-507/18](#)

En lovgivning i regionen Flandern (Belgien) medførte, at **forudgående bedøvelse af dyr med henblik på slagtning var obligatorisk**. Eftersom rituel slagtning blev berørt, forsøgte jødiske og muslimske organisationer at få denne lovgivning annulleret. Domstolen, som havde fået forelagt et præjudicielt spørgsmål af en belgisk ret, fastslog, at den omhandlede lovgivning, som ikke var til hinder for en reversibel bedøvelse, der ikke kan føre til dyrets død, og som ikke er til hinder for, at produkter fra dyr, der slagtes rituelt uden for regionen Flandern, bringes i omsætning, sikrer den rette balance mellem religionsfriheden, der er sikret ved chartret, og dyrenes velfærd, som er fastslået i TEUF (se afsnittet »Forbrugerbeskyttelse«).

→ [Dom Centraal Israëlitisch Consistorie van België m.fl. af 17. december 2020, C-336/19](#)

Domstolen fastslog inden for rammerne af et traktatbrudssøgsmål, at **de af Ungarn indførte restriktioner for finansieringen af civilsamfundsorganisationer fra personer etableret uden for denne medlemsstat** ikke var i overensstemmelse med EU-retten. Restriktionerne var navnlig i strid med de forpligtelser, som påhviler medlemsstaterne ikke blot i medfør af den frie bevægelighed for kapital, som fastsat i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, men også i medfør af chartrets bestemmelser **vedrørende retten til foreningsfrihed og retten til respekt for privatliv og familieliv samt retten til beskyttelse af personoplysninger** (se afsnittet »beskyttelse af personoplysninger«).

→ [Dom Kommissionen mod Ungarn \(Foreningers gennemsigtighed\) af 18. juni 2020, C-78/18](#)

I et andet traktatbrudssøgsmål vedrørende Ungarn analyserede Domstolen **den nationale lov om højere uddannelse** i lyset af chartret. Denne lov gjorde i Ungarn udøvelsen af en virksomhed med højere diplomuddannelse, som foretages af **udenlandske videregående uddannelsesinstitutioner, der er beliggende uden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS)** betinget af, at der var indgået en international aftale, der var bindende mellem Ungarn og det tredjeland, hvor den pågældende institutions hjemsted var beliggende, og at denne institution havde udøvet uddannelsesaktiviteter i oprindelseslandet. Domstolen fremhævede, at sådanne betingelser **berører den akademiske frihed, friheden til at oprette uddannelsesinstitutioner og friheden til at oprette og drive egen virksomhed**.

→ [Dom Kommissionen mod Ungarn \(Videregående uddannelse\) af 6. oktober 2020, C-66/18](#)

En præjudiciel hasteprocedure for Domstolen vedrørte **princippet om ligebehandling af egne statsborgere og borgere i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS)**. Domstolen bemærkede, at chartret finder anvendelse, når en medlemsstat (i det foreliggende tilfælde Kroatien) skal træffe afgørelse vedrørende en udleveringsanmodning fra et tredjeland (her Rusland) vedrørende **en statsborger i et tredjeland, som er part i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS) (Island)**. Den medlemsstat, der har modtaget udleveringsanmodningen, skal følgelig kontrollere, at den pågældende tredjelandsstatsborger **ikke vil blive idømt dødsstraf eller udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende straf eller behandling i det tredjeland, der har fremsat anmodningen om udlevering**.

→ [Dom Ruska Federacija af 2. april 2020, C-897/19 PPU](#)

Inden for rammerne af to præjudicielle hasteprocedurer, der vedrørte de systemiske eller generelle mangler ved den dømmende magts uafhængighed i Polen, fastslog Domstolen, at **der alene kan gives afslag på fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre udstedt af en polsk judicial myndighed** hvis der, henset til den pågældende persons personlige situation, beskaffenheden af den pågældende lovovertrædelse og de faktiske omstændigheder, under hvilke den nævnte udstedelse har fundet sted, er alvorlige og godtgjorte grunde til at antage, at denne person efter overgivelse til de polske myndigheder **løber en reel risiko for tilsidesættelse af sin ret til en retfærdig rettergang, som er sikret ved chartret.**

→ [Dom Openbaar Ministerie af 17. december 2020, C-354/20 PPU m.fl.](#)

Domstolen afviste to anmodninger om præjudiciel afgørelse vedrørende de polske foranstaltninger af 2017 om disciplinære procedurer mod dommere. Den fremhævede imidlertid, at **den omstændighed, at nationale dommere har forelagt præjudicielle spørgsmål, som viser sig at skulle afvises, ikke medfører, at der kan indledes disciplinærsager mod dommerne.** Den bemærkede, at **nationale bestemmelser, der udsætter nationale dommere for disciplinære procedurer på grund af den omstændighed, at de har forelagt Domstolen et præjudicielt spørgsmål, ikke er tilladt.** Den omstændighed, at disse dommere ikke af denne grund udsættes for sådanne disciplinære procedurer eller sanktioner, udgør nemlig en garanti, der er uløseligt forbundet med retsinstansernes uafhængighed.

→ [Dom Miasto Łowicz og Prokurator Generalny af 26. marts 2020, C-558/18 og C-563/18](#)

Asylpolitik

Stigningen i migrationsstrømmene og kompleksiteten af modtagelsen af migranter har foranlediget Domstolen til at udtale sig om foreneligheden af visse medlemsstaters lovgivning om asylprocedurer med de beskyttelsesordninger, der er fastsat i EU-retten. Chartret, »proceduredirektivet«, »modtagelsesdirektivet«, »tilbagesendelsesdirektivet« og Dublin III-forordningen pålægger medlemsstaterne en række forpligtelser såsom en garanti for en effektiv adgang til asylproceduren.

Domstolens fortsatte i 2020 med sin praksis at give konkrete svar på fastlæggelsen af betingelserne for gennemførelsen af den gældende lovgivning ved at forene retten til asyl med beskyttelsen af den offentlige orden og medlemsstaternes legitime interesser.

.....

Adspurgt af en ungarsk ret i forbindelse med en præjudiciel hasteprocedure fastslog Domstolen, at indkvarteringen i **transitområdet i Röszke ved den serbisk-ungarske grænse** af asylansøgere eller tredjelandstatsborgere, der er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse, skal kvalificeres som frihedsberøvelse. Såfremt det efter udfaldet af en retslig prøvelse af lovligheden af en sådan frihedsberøvelse er blevet påvist, at de pågældende personer er blevet **frihedsberøvet uden gyldig grund, skal den ret, for hvilken der er anlagt en sag, omgående løslade dem** eller eventuelt træffe afgørelse om en alternativ foranstaltning til frihedsberøvelsen.

→ [Dom FMS m.fl. af 14. maj 2020, C-924/19 PPU m.fl.](#)

Domstolen fastslog endvidere, at **Ungarn** havde **tilsidesat sine forpligtelser** i henhold til EU-retten på området for procedurer for tildeling af international beskyttelse og tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold. Navnlig **begrænsningen af adgangen til proceduren for international beskyttelse, den ulovlige frihedsberøvelse** i transitområderne af ansøgere af denne beskyttelse og tilbageførelsen af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold **til et grænseområde, uden at overholde de garantier**, der gælder for en tilbagesendelsesprocedure, udgjorde tilsidesættelser af EU-retten.

→ [Dom Kommissionen mod Ungarn af 17. december 2020, C-808/18](#)

Inden for rammerne af tre traktatbrudssøgsmål anlagt af Kommissionen mod **Polen, Ungarn og Den Tjekkiske Republik** fastslog Domstolen, at disse tre medlemsstater havde tilsidesat deres forpligtelser i henhold til EU-retten, eftersom **de nægtede at overholde den midlertidige ordning for flytning af ansøgere om international beskyttelse**. Disse medlemsstater kunne hverken påberåbe sig opretholdelsen af lov og orden, beskyttelsen af den indre sikkerhed eller den hævdede dysfunktion af flytningsordningen med henblik på generelt at unddrage sig gennemførelsen af denne ordning.

→ [Dom Kommissionen mod Polen, Ungarn og Den Tjekkiske Republik af 2. april 2020, C-715/17 m.fl.](#)

Beskyttelse af personoplysninger

Domstolen i den digitale verden

[Se videoen på YouTube](#)

Den Europæiske Union har vedtaget fælles regler, der udgør et solidt og sammenhængende grundlag for beskyttelsen af personoplysninger, uanset måden og den sammenhæng, hvori de indsamles (onlinekøb, banklån, jobsøgning, anmodninger om oplysninger fra offentlige myndigheder). Disse regler finder anvendelse på såvel personer som offentlige og private enheder med hjemsted i eller uden for Unionen, heriblandt virksomheder, der tilbyder varer eller tjenesteydelser, som f.eks. Facebook eller Amazon, når disse anmoder om eller genanvender unionsborgeres personoplysninger.

I 2020 udtalte Domstolen sig flere gange om det ansvar, der bl.a. følger af de nationale myndigheders indsamling og behandling af disse oplysninger, herunder efterretningstjenesterne.

.....

Domstolen **annullerede** Kommissionens afgørelse om tilstrækkeligheden af mekanismen til **beskyttelse af personoplysninger, der overføres fra Unionen til De Forenede Stater** («vårn om privatlivets fred»). Denne afgørelse **var en følge af Schremsdommen fra 2015 (C-362/14)**, hvorved Domstolen annullerede Kommissionens afgørelse, der fastslog, at USA sikrede et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau for de omhandlede data («Safe Harbour»). Domstolen kritiserede bl.a. Kommissionen for ikke i sin nye afgørelse at have begrænset de amerikanske offentlige myndigheders, herunder efterretningstjenesternes, adgang til og anvendelse af disse oplysninger til det strengt nødvendige.

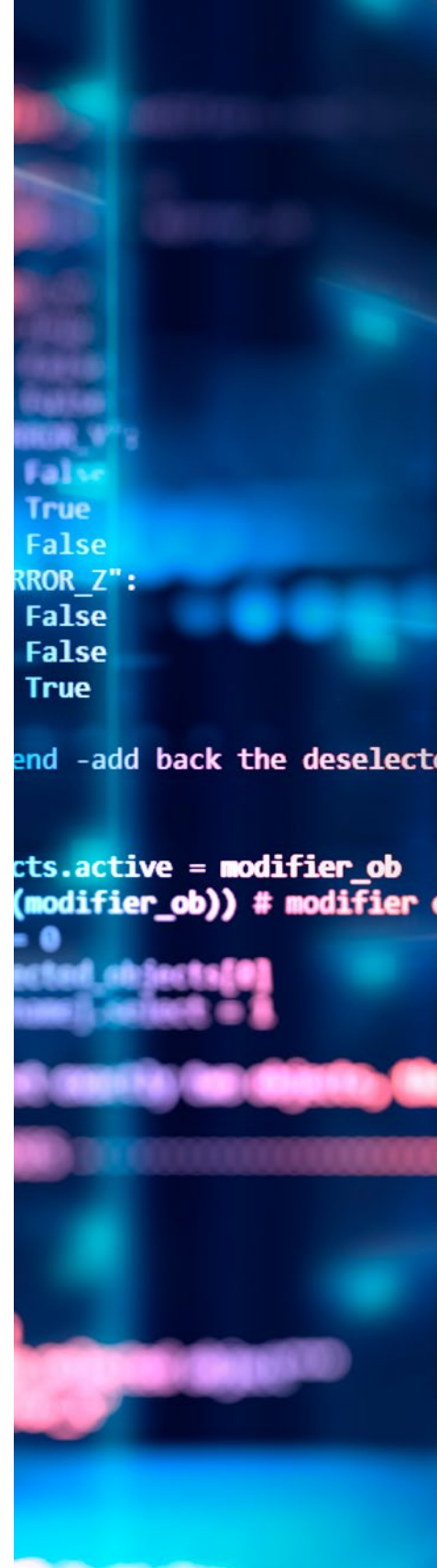
→ [Dom Schrems og Facebook Ireland af 16. juli 2020, C-311/18](#)

Hvad angår behandlingen af personoplysninger bekræftede Domstolen, **at EU-retten principielt er til hinder for** nationale lovgivninger, der af hensyn til retsforfølgning af strafbare handlinger og bekæmpelse af kriminalitet pålægger udbydere af elektroniske kommunikationstjenester en pligt til **at overføre trafikdata og lokaliseringsdata vedrørende brugere til de offentlige myndigheder og at opbevare disse data.** Den præciserede imidlertid, at **det er muligt at gøre undtagelser** for at imødegå alvorlige trusler mod den nationale sikkerhed, bekæmpe grov kriminalitet eller for at forebygge alvorlige trusler mod den offentlige sikkerhed.

→ [Domme Privacy International og La Quadrature du Net m.fl. af 6. oktober 2020, C-623/17 C-511/18, C-512/18 og C-520/18.](#)

Endelig fastslog Domstolen, at **Ungarn havde tilsidesat sine forpligtelser** i henhold til EU-retten, idet Ungarn havde indført restriktioner for finansieringen af civilsamfundsorganisationer fra personer, der er etableret uden for Ungarns område. En ungarsk lov pålagde nemlig **sanktionsbelagte forpligtelser til registrering, anmeldelse og offentlighed** over for udenlandske civile organisationer, der modtager udenlandsk støtte over en vis tærskel med mulighed for at anvende sanktioner ved manglende overholdelse af forpligtelserne. Domstolen fastslog, at disse restriktioner er diskriminerende og ikke blot **begrænser** kapitalens frie bevægelighed og retten til foreningsfrihed, men også **retten til respekt for privatliv** (se afsnittet »En Union, der bygger på menneskets personlige værd og på retsstatsprincippet«) og **beskyttelsen af personoplysninger.**

→ [Dom Kommissionen mod Ungarn \(Foreningers gennemsigtighed\) af 18. juni 2020, C-78/18](#)

Forbruger- beskyttelse

EU-Domstolen:
EU-forbrugernes rettigheder

[Se videoen på YouTube](#)

Beskyttelsen af forbrugerne er et af de vigtigste anliggender for Unionen. Unionen sørger for at fremme forbrugernes sundhed og sikkerhed, garantere anvendelsen af de regler, der beskytter dem, og forbedre kendskabet til de rettigheder, som de råder over, uanset hvor i Unionen de opholder sig, rejser hen eller fortager deres indkøb.

I 2020 tog Domstolen ved flere lejligheder stilling til rækkevidden af forbrugernes rettigheder.

.....

Domstolen fortolkede for første gang den EU-forordning, der fastslår »internetneutraliteten« i to ungarske sager vedrørende en handelspraksis, der bestod i at fastsætte **fordelagtige takster (»nultakst«) for brugen af visse »specifikke« applikationer** og samtidig underlægge brugen af andre applikationer foranstaltninger til blokering og bremsning af trafikken. Domstolen fastslog, at **kravene om beskyttelse af internetbrugernes rettigheder og til ikkediskriminerende behandling af trafikken er til hinder for** en sådan praksis.

→ [Dom Telenor Magyarország Zrt. af 15. september 2020, C-807/18 og C-39/19](#)

I sager, der vedrørte møblerede lokaler, der udbydes til leje på webstedet **Airbnb**, fastslog Domstolen, at **en national lovgivning, der betinger en tilladelse til** gentagen og kortvarig udlejning af et lokale, der er beregnet til beboelse, til kunder på gennemrejse, er forenelig med EU-retten. Domstolen fastslog nemlig, at **bekæmpelsen af manglen på boliger, der er beregnet til langtidsudlejning**, udgør et tvingende alment hensyn, som kan begrunde en sådan lovgivning.

→ [Dom Cali Apartments af 22. september 2020, C-724/18 m.fl.](#)

Hvad angår urimelige kontraktvilkår i forbruger aftaler fastslog Domstolen, at i aftaler om **lån med pant i fast ejendom** udgør et vilkår om anvendelse af en variabel rentesats baseret på de nationale sparekassers referenceindeks et **urimeligt vilkår, når det ikke er affattet klart og forståeligt**. Hvis dette er tilfældet, kan de nationale retter erstatte det med et vilkår, der er baseret på andre lovfastsatte kriterier med det formål at undgå særligt ugunstige konsekvenser for forbrugerne, såsom at erklære låneaftalen ugyldig.

→ [Dom Gómez del Moral Guasch af 3. marts 2020, C-125/18](#)

Domstolen præciserede ligeledes, at selv om en national lovgivning kan fastsætte en **forældelsesfrist for søgsmål anlagt af en forbruger med påstand om tilbagebetaling**, må denne frist hverken være mindre gunstig end den, der gælder for tilsvarende søgsmål, eller udformet således, at den gør det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt for forbrugeren at udøve sine rettigheder.

→ [Dom Raiffeisen Bank af 9. juli 2020, C-698/18 m.fl.](#)

Hvad angår **mærkning af et kosmetisk produkt** har Domstolen fastslået, at angivelsen af produktets »funktion«, der skal fremgå af dets beholder og emballage, klart skal oplyse forbrugeren om produktets anvendelse og anvendelsesmåde. Angivelser vedrørende **særlige forsigtighedsregler ved anvendelsen af det kosmetiske produkt, produktets funktion og dets bestanddele, kan nemlig ikke fremgå af et virksomhedskatalog** med et symbol, der forestiller en hånd og en åben bog, der er anført på beholderen eller emballagen.

→ [Dom A.M. mod E.M. af 17. december 2020, C-667/19](#)

Hvad angår forbruger- og miljøbeskyttelse fastslog Domstolen, at **en bilfabrikant ikke må udstyre sine køretøjer med software, som kan forfalske resultaterne af godkendelsesprøvnings vedrørende emissionen af forurenende luftarter**. Forbrugere, som har lidt skade ved at købe ulovligt manipulerede køretøjer, kan anlægge **sag mod bilfabrikanten ved domstolene i den medlemsstat, hvor disse køretøjer er blevet solgt til dem**. Beskadigelsen indtræffer nemlig i den medlemsstat, hvor køberen har erhvervet køretøjet til en pris, der er højere end dets faktiske værdi.

→ [Dom CLCV m.fl. af 17. december 2020, C-693/18](#)

→ [Dom Verein für Konsumenteninformation af 9. juli 2020, C-343/19](#)

En bedre beskyttelse af forbrugerne og miljøet følger ligeledes af Rettens dom, i hvilken den frifandt Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) for de påstande, der var nedlagt af PlasticsEurope – der er en erhvervssammenslutning, som repræsenterer sine medlemsvirksomheder, der består af fabrikker og importører af plasticprodukter, hvis interesser sammenslutningen varetager – og bekræftede Det Europæiske Kemikalieagenturs afgørelse om, at **bisphenol A skal godkendes, eftersom der er tale om et stof med hormonforstyrrende egenskaber, der kan have alvorlige virkninger på miljøet.**

→ [Dom PlasticsEurope af 16. december 2020, T-207/18](#)

To domme afsagt i 2020 vedrørte **forbrug af kød**. I en af disse domme fastslog Domstolen, at EU-retten ikke er til hinder for en national lovgivning, hvorefter der kræves **forudgående bedømmelse i forbindelse aflivning** af dyr. (Se afsnittet »En Union, der bygger på menneskets personlige værd og på retsstatsprincippet«). I den anden dom **frifandt Retten Europa-Kommissionen i et søgsmål anlagt af to af verdens største producenter og distributører af kød**, som havde nedlagt påstand om annullation af en forordning, der af hensyn til folkesundheden forbød dem at eksportere visse produkter af animalsk oprindelse til EU. I den foreliggende sag havde de brasilianske myndigheder nemlig ikke, hvad angår visse nationale virksomheder, givet de garantier, der kræves i Unionen på folkesundhedsområdet.

→ [Dom Centraal Israëlitisch Consistorie van België af 17. december 2020, C-336/19](#)

→ [Dom BRF og SHB Comercio e Indústria de Alimentos af 8. juli 2020, T-429/18](#)

Luftfart

I løbet af det foregående år har Domstolen haft lejlighed til at uddybe sin praksis på luftfartsområdet. Et tilbagevendende tema er spørgsmålet om kompensation til passagererne i forskellige situationer. Forbrugernes rettigheder på dette område forstærkes således ved hjælp af Domstolens præciseringer.

.....

Hvad gør EU-Domstolen for mig?

[Se videoen på YouTube](#)

Domstolen fastslog, at i tilfælde af aflysning af flyafgange eller lange forsinkelser **kan en luftfartspassager kræve betaling af den kompensation, der er fastsat i EU-lovgivningen i den nationale valuta på vedkommendes bopæl**. Domstolen fandt, at EU-retten forbyder, at en passagers krav om godtgørelse kan afvises alene med den begrundelse, at kravet er fastsat i denne nationale valuta. At nægte en sådan kompensation ville nemlig være uforenelig med kravet om en vid fortolkning af luftfartspassagerers rettigheder og med princippet om ligebehandling af skadelidte passagerer.

→ [Dom Delfly af 3. september 2020, C-356/19](#)

Der var opstået en tvist mellem luftfartsselskabet TAP og en passager vedrørende kompensation til denne passager, hvis flyafgang fra Fortaleza (Brasilien) til Oslo (Norge) via Lissabon (Portugal) var næsten 24 timer forsinket. Denne forsinkelse skyldtes den omstændighed, at det luftfartøj, der havde foretaget flyvningen Lissabon-Oslo, ved en tidligere flyvning var blevet omdirigeret for at afsætte en passager, som fysisk havde overfaldet andre passagerer. Domstolen fastslog, at **en passagers forstyrrende opførsel kan fritage transportøren fra dennes forpligtelse til at betale kompensation** for en annullation eller en lang forsinkelse af den pågældende flyafgang eller af en efterfølgende flyafgang, som selskabet selv gennemfører med samme luftfartøj.

→ [Dom Transportes Aéreos Portugueses af 11. juni 2020, C-74/19](#)

En kasakhisk passager blev i Larnaca (Cypern) nægtet boarding på et fly fra det rumænske luftfartsselskab Blue Air til Bukarest (Rumænien). Boardingafvisningen var begrundet med, at der var fremlagt ufuldstændig rejselegitimation. Adspurgt af en cypriotisk ret fandt Domstolen, at det ikke tilkommer luftfartsselskabet selv endeligt at fastslå, at denne legitimation er ufuldstændig, og at det i tilfælde af, at passageren rejser indsigelse, tilkommer en national ret at vurdere, om der **findes rimelige grunde** til boardingafvisningen. Hvis dette ikke er tilfældet, har passageren ret til den kompensation og den bistand, som foreskrives i EU-retten.

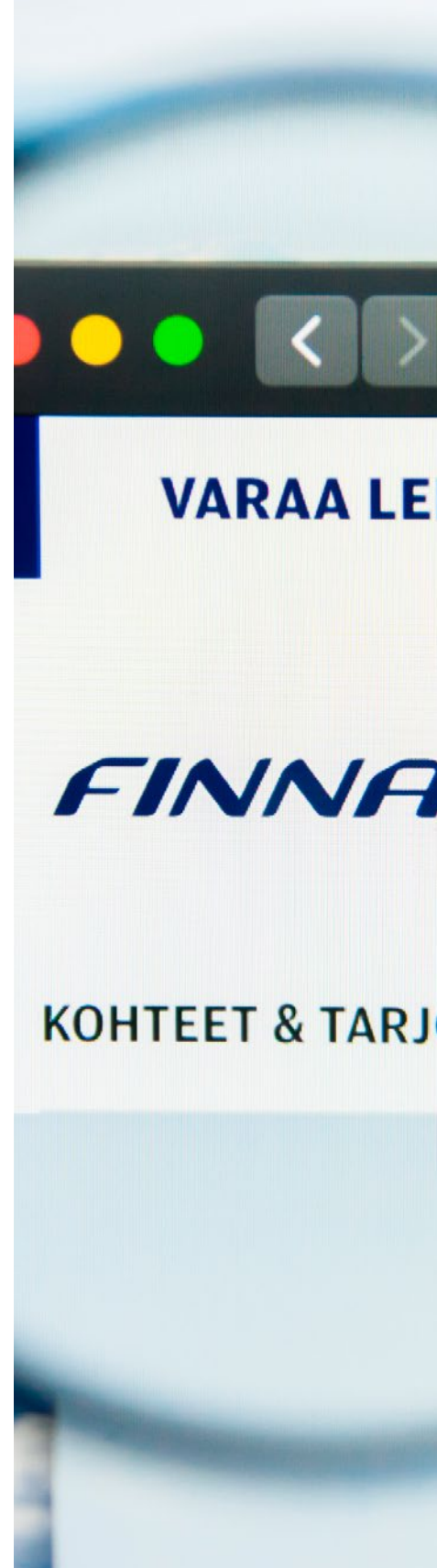
→ [Dom Blue Air](#)
[af 30. april 2020, C-584/18](#)

Den italienske konkurrencemyndighed havde foreholdt Ryanair, at selskabet på sit websted havde offentliggjort priser for lufttrafiktjenester, der allerede i deres første angivelse manglede visse grundlæggende bestanddele. Adspurgt herom fastslog Domstolen, at **luftfartsselskaberne allerede ved den første angivelse af prisen på internettet skal oplyse om momsens på indenlandske flyvninger, kreditkortgebyrer og gebyrer for indcheckning, når der ikke foreligger nogen gratis indcheckningsmetode.**

→ [Dom Ryanair](#)
[af 23. april 2020, C-28/19](#)

Adspurgt af appeldomstolen i Helsinki (Finland) fastslog Domstolen, at en **luftfartspassager, der havde accepteret at rejse med en omlagt flyvning**, der blev gennemført af det luftfartsselskab, der skulle have gennemført — og som aflyste — den oprindeligt planlagte flyvning, har **ret til kompensation som følge af den lange forsinkelse af den omlagte flyvning.**

→ [Dom Finnair](#)
[af 12. marts 2020, C-832/18](#)

Arbejdstagere og social sikring

EU-Domstolen på arbejdspladsen — beskyttelse af arbejdstageres rettigheder

[Se videoen på YouTube](#)

For at lette den fri bevægelighed for arbejdstagere og deres familiemedlemmer har Den Europæiske Union koordineret medlemsstaternes sociale sikringsordninger. Under hensyntagen til hver medlemsstats kompetence til at indføre deres egne ordninger søger EU-retten navnlig på grundlag af ligebehandlingsprincippet i videst muligt omfang at tilnærme de udstationerede arbejdstageres arbejds- og ansættelsesvilkår til de arbejdstagere, der er beskæftiget i virksomheder, der er etableret i værtsmedlemsstaten. EU-retten har til formål at garantere en bedre beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed.

Domstolen anmodes flere gang om året om at fortolke EU-retten på dette område. 2020 var ingen undtagelse.

.....

I en sag om familieydelse, som udbetales af Storhertugdømmet Luxembourg, fastslog Domstolen, at en **medlemsstat, som bevilger familieydelse til alle børn, som har bopæl i denne medlemsstat**, ikke fra denne ydelse kan udelukke børn af ægtefællen til en grænsearbejder, som grænsearbejderen ikke har noget slægtskabsforhold til, men som vedkommende forsørger. En sådan ydelse, der udgør en social fordel og en social sikringsydelse, er nemlig **underlagt princippet om ligebehandling, der gælder i forhold til grænsearbejdere og, indirekte, i forhold til deres familiemedlemmer.**

→ [Dom Caisse pour l'avenir des enfants af 2. april 2020, C-802/18](#)

I en tvist mellem en tysk elev, der er bosat i Frankrig, og delstaten Rheinland-Pfalz, hvor vedkommende går på en gymnasial uddannelsesinstitution, fastslog Domstolen, at den omstændighed, at **godtgørelsen af udgifter til elevbefordring er betinget af bopæl i den pågældende delstat, udgør indirekte forskelsbehandling** af grænsearbejdere og deres familie, som i princippet er forbudt i henhold til EU-retten. Hvad angår skoletransport i delstaten Rheinland-Pfalz er et sådant bopælskrav **ikke begrundet i et tvingende alment hensyn** vedrørende tilrettelæggelsen af skolevæsenet.

→ [Dom Landkreis Südliche Weinstraße mod PF m.fl.](#)
[af 2. april 2020, C-830/18](#)

Domstolen **frifandt Europa-Parlamentet og Rådet i et søgsmål anlagt af Ungarn og Polen til prøvelse af direktivet om styrkelse af udstationerede arbejdstagers rettigheder**. Den bemærkede, at henset bl.a. til udviklingen i det indre marked som følge af de successive udvidelser af Unionen kunne EU-lovgiver foretage en fornyet evaluering af interesserne hos de virksomheder, der benytter sig af den frie udveksling af tjenesteydelser, og interesserne hos de arbejdstagere, der er udstationeret i værtsmedlemsstaten, med henblik på at sikre, at denne frie udveksling sker under fair konkurrencevilkår mellem disse virksomheder og de virksomheder, som har hjemsted i den nævnte medlemsstat.

→ [Domme Ungarn og Polen mod Parlamentet og Rådet](#)
[af 8. december 2020, C-620 og 626/18](#)

I en sag vedrørende en nederlandsk transportvirksomhed, der benytter chauffører fra Tyskland og Ungarn, fastslog Domstolen, at udstationeringsdirektivet i princippet finder anvendelse på vejtransport, navnlig international vejtransport. Følgelig finder de kollektive overenskomster i værtsmedlemsstaten anvendelse på de arbejdstagere, der er udstationeret dér. **Den omstændighed, at en international lastbilchauffør, der er stillet til rådighed for en virksomhed, der er etableret i værtsmedlemsstaten, og som dér modtager instruktioner, der er forbundet med hans opgaver, og som påbegynder eller afslutter disse opgaver, er imidlertid ikke i sig selv tiltrækkelig til at fastslå, at chaufføren er udsendt til denne medlemsstat.**

→ [Dom Federatie Nederlandse Vakbeweging](#)
[af 1. december 2020, C-815/18](#)

Det spanske luftfartsselskab **Vueling blev i Frankrig idømt straf for socialt bedrageri for at have tilknyttet sit flyvende personale**, der var udstationeret i den parisiske lufthavn Roissy-Charles De Gaulle **til den spanske sociale sikringsordning frem for den franske sociale sikringsordning**. Ifølge Domstolen kan denne endelige konstatering af svig imidlertid ikke binde de franske civile domstole, for hvilke der er nedlagt påstand om erstatning, når der — i strid med EU-retten — ikke forud for denne konstatering har været **en dialog med den spanske institution, således at denne sættes i stand til at foretage en fornyet undersøgelse af sagen** og i givet fald annullere eller tilbagekalde de attester, der bekræfter arbejdstagernes tilknytning til spansk lovgivning.

→ [Dom CRPNPAC og Vueling Airlines](#)
[af 2. april 2020, C-370/17 m.fl.](#)

Hvad angår **retten til årlig betalt ferie** præciserede Domstolen, at en **arbejdstager, der afskediges ulovligt og derefter genindtræder i sin tidligere stilling**, har ret til betalt ferie for perioden mellem disse to begivenheder, selv om han under denne periode ikke har udført faktisk arbejde. Når arbejdstageren i den pågældende periode har haft ny beskæftigelse, kan han imidlertid kun gøre retten til årlig betalt ferie svarende til den periode, hvor han har haft denne beskæftigelse, gældende over for den nye arbejdsgiver.

→ [Dom Varhoven kasatsionen sad na Republika Bulgaria og Iccrea Banca af 25. juni 2020, C-762/18 m.fl.](#)

Statsstøtte

De udfordringer, der er forbundet med statsstøtte, rejser strategiske og komplekse spørgsmål med hensyn til fortolkningen og anvendelsen af de EU-retlige regler.

I 2020 skulle Domstolen og Retten tage stilling til beslutninger, der vedrørte statsstøtte, og som var knyttet til nøglesektorerne i medlemsstaternes økonomi. Disse sager afspejler vanskelighederne ved at anvende statsstøttereglerne på områder som skatter, energipolitik, miljøbeskyttelse eller obligatorisk sygeforsikring.

.....

Østrig ønskede at få oplyst, om Kommissionen kunne **godkende den statsstøtte, der var ydet til bygning af atomkraftværket Hinkley Point C i Det Forenede Kongerige** med den begrundelse, at den fremmede udviklingen af visse aktiviteter eller regioner, hvilket Domstolen besvarede bekræftende. Den påpegede ligeledes, at Det Forenede Kongerige med forbehold for overholdelsen af de EU-retlige bestemmelser om miljøbeskyttelse frit kunne bestemme sammensætningen af sit energimiks.

→ [*Dom Østrig mod Kommissionen af 22. september 2020, C-594/18 P*](#)

Domstolen blev ligeledes anmodet om at undersøge, om det var lovligt at stille statsmidler til rådighed for **to sygeforsikringselskaber, der var undergivet de slovakiske myndigheders kontrol inden for rammerne af en obligatorisk sygeforsikringsordning**. Den fastslog, at på trods af, at der var en vis konkurrence mellem de forskellige aktører, såvel private som offentlige, der var omfattet af denne ordning, forfulgte ordningen et **socialt formål og gennemførte solidaritetsprincippet**. Idet Domstolen stadfæstede Europa-Kommissionens afgørelse, fastslog den, at de to pågældende selskaber **ikke var omfattet af EU-statsstøtteregele**.

→ [Dom Kommissionen og Slovakiet mod Dôvera zdravotná poisťovňa af 11. juni 2020, C-262/18 P m.fl.](#)

Domstolen skulle ligeledes undersøge den **støtte** i form af nedsættelser af lønmodtagerbidrag, **som Frankrig havde ydet fiskere og akvakulturvirksomheder, der var berørt af fartøjet Erikas forlis og af kraftige storme i 1999**. Den fastslog, at disse nedsættelser ikke vedrørte byrder, der blev pålagt virksomhederne, men deres ansatte. Nedsættelserne **gav derfor ikke selskaberne nogen fordele**, og derfor fandt Unionens statsstøtteregele, der alene vedrører virksomheder, ikke anvendelse på denne situation. Domstolen annullerede derfor delvist Kommissionens beslutning, der pålagde Frankrig at inddrive denne støtte.

→ [Dom Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation mod Compagnie des pêches de Saint-Malo af 17. september 2020, C-212/19](#)

Domstolen **pålagde derimod Italien** et fast beløb på 7,5 mio. EUR og en daglig tvangsbøde på 80 000 EUR **for ikke at have tilbagesøgt en støtte på ca. 13,7 mio. EUR, der ulovligt var ydet hotelsektoren på Sardinien**. Selv om Kommissionen i 2008 pålagde Italien at tilbagesøge støtten, og selv om Domstolen i 2012 fastslog, at Italien havde tilsidesat sine forpligtelser i denne henseende, havde denne medlemsstat nemlig stadig ikke opfyldt sin tilbagesøgningsforpligtelse. Kommissionen anlagde derfor et nyt traktatbrudssøgsmål med henblik på at pålægge Italien økonomiske sanktioner, hvilket søgsmål Kommissionen fik medhold i.

→ [Dom Kommissionen mod Italien af 12. marts 2020, C-576/18](#)

Retten **annullerede** for sin del **Kommissionens afgørelse om, at de forhåndsafgørelser på skatteområdet, de såkaldte »tax rulings«, som Irland havde truffet til fordel for Apple, kunne kvalificeres som ulovlig statsstøtte**. Ifølge Kommissionen havde Irland indrømmet Apple ulovlige skattefordele for ca. **13 mia. EUR**, som medlemsstaten således skulle tilbagesøge hos støttemodtageren. Retten fastslog imidlertid, at det ikke var lykkedes Kommissionen at føre tilstrækkeligt bevis for, at de anfægtede skatteafgørelser gav Apple en selektiv økonomisk fordel og udgjorde statsstøtte til fordel for Apple.

→ [Dom Irland mod Kommissionen og Apple Sales International af 15. juli 2020, T-778/16 og T-892/16](#)

Retten **annullerede ligeledes Kommissionens afgørelse om, at den støtte, som den selvstyrende region Valencia (Spanien) havde ydet de spanske fodboldklubber Valencia CF og Elche CF, var ulovlig.** Ifølge Kommissionen havde denne støtte form af garantier til fordel for sammenslutninger knyttet til disse klubber for at dække de banklån, som disse havde optaget med henblik på at deltage i forhøjelsen af kapitalen i den klub, som sammenslutningerne var knyttet til. Retten fandt imidlertid, at Kommissionens afgørelse var behæftet med flere fejl, navnlig vedrørende eksistensen af sammenlignelige garantier på markedet.

→ [Domme Valencia Club de Fútbol og Elche Club de Fútbol af 12. marts 2020, T-732/16 og T-901/16](#)

Derimod frifandt Retten Kommissionen i de søgsmål, der var anlagt til prøvelse af Kommissionens afgørelse, hvorved **støtten fra den autonome region Sardinien til flere luftfartsselskaber, der betjener Sardinien, blev erklæret ulovlig.** Denne støtte, der havde til formål at forbedre flytransporten til øen og fremme den som turistmål, var blevet stillet til rådighed for støttemodtagerne gennem operatørerne af de største lufthavne på Sardinien. Retten fastslog, at støtten ikke var blevet ydet til disse operatører, men derimod til de berørte luftfartsselskaber, som derfor var forpligtede til at tilbagebetale støtten.

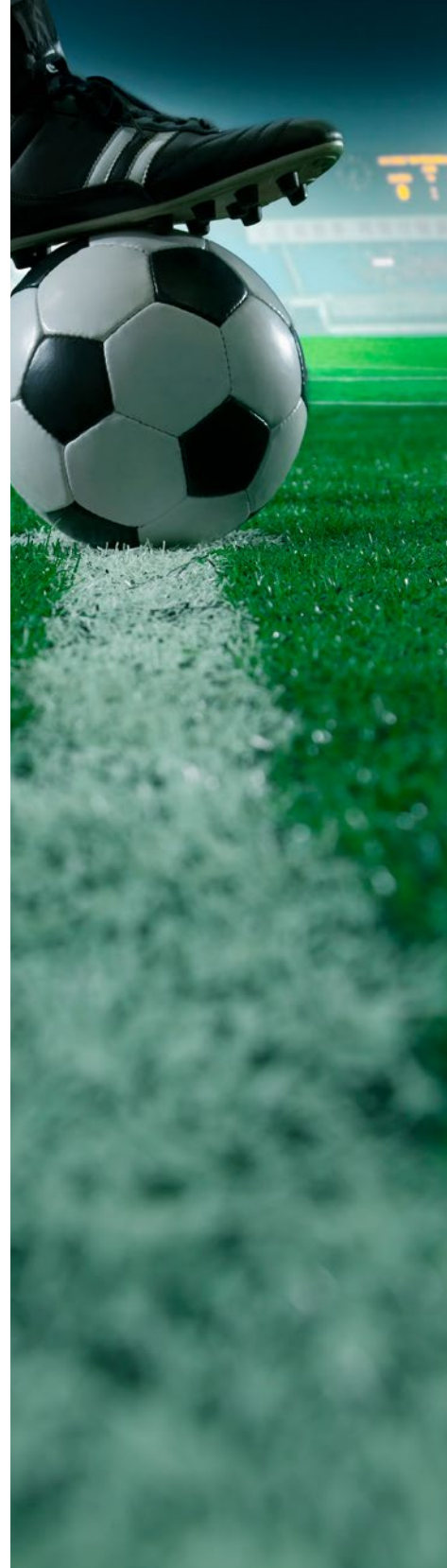
→ [Domme Volotea, Germanwings og easyJet af 13. maj 2020, T-607/17, T-716/17 og T-8/18](#)

Retten bekræftede **ligeledes Kommissionens afgørelse, hvorefter den spanske skatteordning, der fandt anvendelse på visse finansielle leasingaftaler, som skibsværfter havde indgået med økonomiske interessegrupper (ØIG), udgjorde et investeringsinstrument, som gav skattefordele, og den skulle derfor kvalificeres som statsstøtte til fordel for medlemmerne af de pågældende ØIG'er.** Ifølge Kommissionen var denne ordning, inden for rammerne af hvilken et rederi ikke købte et skib direkte fra et skibsværft, men via en ØIG, delvist **uforenlig med det indre marked**, for så vidt som den til og med gav rederierne mulighed for at opnå en nedsættelse på 20-30 % af købsprisen på skibe bygget af spanske skibsværfter.

→ [Dom Spanien mod Kommissionen af 23. september 2020, T-515/13 RENV m.fl.](#)

Endelig bekræftede Retten den afgørelse, hvorved Kommissionen havde fastslået, at **den offentlige ubegrænsede garanti, som Frankrig havde givet IFP Énergies nouvelles (IFPEN) – et offentligt fransk foretagende, der bl.a. har til opgave at varetage forsknings- og udviklingsaktiviteter på energiområdet – delvist udgjorde statsstøtte.** Retten fastslog, at det ikke var lykkedes IFPEN og Frankrig at afkræfte formodningen om, at indrømmelsen af en sådan garanti gav modtageren en økonomisk fordel i forhold til sine konkurrenter.

→ [Dom Frankrig mod Kommissionen m.fl. af 5. oktober 2020, T-479/11 RENV m.fl.](#)

Konkurrence

Retten — EU-institutionernes
overholdelse af EU-retten

[Se videoen på YouTube](#)

Den frie konkurrence bidrager til at forbedre EU-borgernes velfærd ved at give dem et bredere udvalg af produkter og tjenesteydelser af bedre kvalitet til mere konkurrencedygtige priser. Med henblik på at nå dette resultat er formålet med EU-lovgivningen at undgå begrænsninger og forbrejninger af konkurrencen i det indre marked. De vigtigste regler på dette område er nedfældet i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde: Ifølge disse regler er såvel virksomheders karteldannelse, der kan hindre den frie konkurrence, som misbrug af en dominerende stilling forbudt.

I 2020 fortolkede og anvendte Domstolen og Retten disse regler i talrige sager vedrørende forskellige erhvervssektorer.

.....

Retten annullerede **delvist Kommissionens afgørelse om kontrolundersøgelser**, der var vedtaget efter mistanke om konkurrencebegrænsende praksis udøvet af flere franske virksomheder i **distributionssektoren**. Ifølge Retten havde Kommissionen ikke godtgjort, at den rådede over tilstrækkeligt tungtvejende indicier til at mistænke udvekslingen af oplysninger om virksomhedernes fremtidige kommercielle strategier.

→ [Domme Casino m.fl. af 5. oktober 2020, T-249/17 m.fl.](#)

Retten bekræftede, at Kommissionen havde godtgjort, at der fandtes et **kartel på markedet for smart card chips** mellem flere virksomheder, der havde koordineret deres prispolitik. Retten **nedsatte imidlertid den bøde**, som Kommissionen bl.a. havde pålagt selskabet Infineon, under hensyn til det begrænsede antal konkurrencebegrænsende kontakter Infineon havde haft med sine konkurrenter, samt til det utilstrækkelige bevis for en af de kontakter, som Kommissionen havde lagt til grund.

→ [Dom Infineon Technologies af 8. juli 2020, T-758/14 RENV](#)

Retten var for første gang anmodet om at tage stilling til lovligheden af et regelsæt vedtaget af et internationalt sportsforbund. Retten fastslog, at **International Skating Union** (Den Internationale Skøjteunion) **hindrede den frie konkurrence**, idet den pålagde strenge sanktioner over for **atleter, der deltog i konkurrencer i hurtigskøjteløb, som den ikke havde godkendt**. Ifølge Retten kunne de **begrænsninger, der fulgte af den ordning med forudgående tilladelse**, der var indført med det omhandlede regelsæt, **ikke begrundes i formålet om beskyttelse af sportens integritet**.

→ [Dom International Skating Union af 16. december 2020, T-93/18](#)

Retten bekræftede Kommissionens afgørelse, hvori det fastslås, at **Litauens nationale jernbaneselskab**, Lietuvos geležinkeliai AB (LG), **havde misbrugt sin dominerende stilling** på markedet for jernbanegodstransport LG havde indgået en aftale om jernbanegodstransport med selskabet Orlen vedrørende transport af olieprodukter til Vesteuropa. Efter en tvist med LG ønskede Orlen at overdrage denne fragt til det nationale jernbaneselskab i Letland. LG havde nedlagt den jernbanelinje, der forbinder varernes afgangssted i Litauen med Letland, og havde forhindret den konkurrerende lettiske virksomhed i at indgå aftalen med Orlen. Denne adfærd blev anset for at udgøre misbrug af en dominerende stilling.

→ [Dom Lietuvos geležinkeliai AB af 18. november 2020, T-814/17](#)

I forbindelse med en tvist mellem et selskab, der driver et hotel i Tyskland, og det nederlandske selskab Booking.com BV, der driver onlineplatformen Booking.com, der benyttes til reservation af overnatningssteder, fastslog Domstolen, for hvilken der var anlagt sag ved en tysk ret, at et hotel, **der anvender Booking.com kan anlægge sag mod Booking.com ved en ret i den medlemsstat, hvor hotellet har hjemsted** med henblik på at bringe **et eventuelt misbrug af en dominerende stilling** til ophør. Booking.com gjorde på sin side gældende, at søgsmålet mod selskabet skulle anlægges ved en ret i den medlemsstat, hvor selskabet har sit hjemsted, hvilket Domstolen ikke gav medhold i.

→ [Dom Wikingerhof GmbH & Co. KG mod Booking.com BV af 24. november 2020, C-59/19](#)

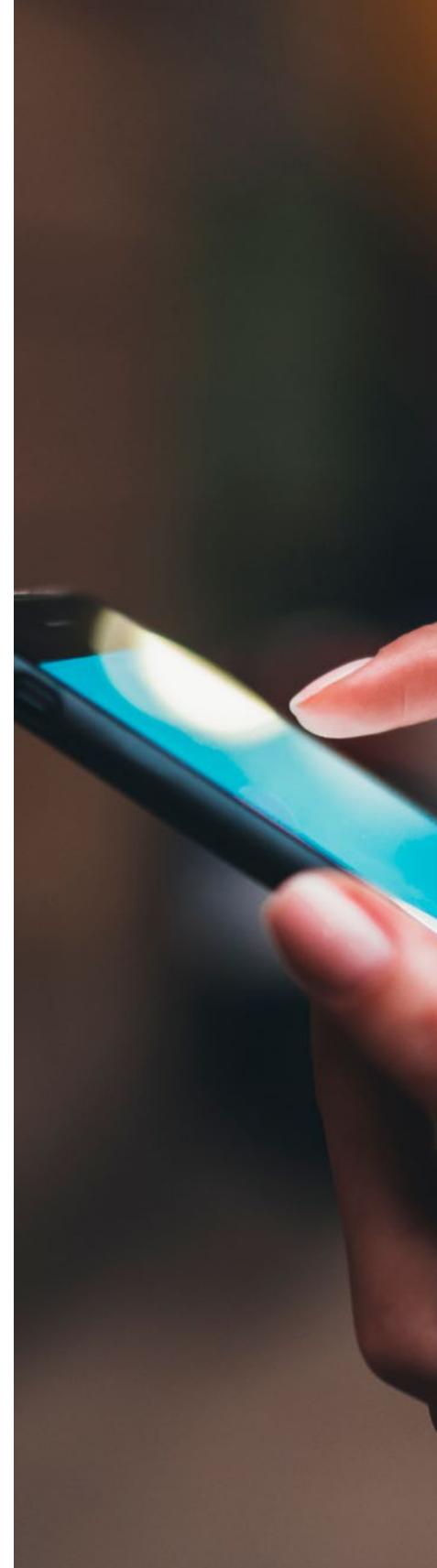
En dominerende stilling **i den elektroniske kommunikationssektor** og i **mediesektoren** kan bringe den alsidige information i fare. Denne betragtning var inspireret af en italiensk lovgivning, som forbød virksomheder med en stærk markedsposition i en sektor at opnå en betydelig økonomisk størrelse i en anden sektor. I forbindelse med den fjendtlige kampagne med opkøb af aktier i det italienske selskab Mediaset, som var iværksat af det franske selskab Vivendi, og de efterfølgende retssager, fastslog Domstolen imidlertid, at en sådan lovgivning udgør **en forbudt hindring for etableringsretten, når den ikke er egnet til at beskytte informationspluralismen**.

→ [Dom Vivendi SA af 3. september 2020, C-719/18](#)

Hvad angår **virksomhedsfusioner annullerede Retten** Kommissionens **afgørelse om afslag på Hutchison 3G UK's planlagte overtagelse af Telefónica UK**. Ifølge Retten havde Kommissionen ikke bevist, at denne overtagelse ville være til hinder for en effektiv konkurrence på **det britiske marked for mobiltelefoni**. Kommissionen havde heller ikke godtgjort, at fusionen ville medføre en prisstigning på mobiltjenesterne og til en negativ virkning på tjenesternes kvalitet.

→ [Dom CK Telecoms UK Investments af 28. maj 2020, T-399/16](#)

Bank- og skattesektoren

Reglerne for Unionens indre marked gør det muligt frit at markedsføre varer og tjenesteydelser inden for Unionen. For navnlig at undgå konkurrenceforvridning mellem virksomheder er medlemsstaterne blevet enige om at tilpasse deres regler om beskatning af varer og tjenesteydelser. Der er ligeledes på EU-plan truffet foranstaltninger med henblik på i et vist omfang at samordne den økonomiske politik og reglerne for beskatning af selskaber og indtægter med henblik på at gøre dem fair, effektive og væksthfremmende. Medlemsstaterne bestemmer imidlertid selv, hvor meget borgerne skal opkræves i skat, og hvordan den opkrævede skat skal anvendes.

.....

I en sag vedrørende selskabet **Google Ireland** fastslog Domstolen, at den ungarske lovgivning, der pålægger leverandører af reklametjenesteydelser, der er etableret i en anden medlemsstat en registreringspligt med henblik på betaling af **den ungarske reklameafgift**, er forenelig med EU-retten og nærmere bestemt med **princippet om fri udveksling af tjenesteydelser**. Den bemærkede derimod, at dette princip og proportionalitetsprincippet er til hinder for en anden ungarsk lovgivning, som pålægger tjenesteydere, der ikke har overholdt denne registreringspligt, bøder, der efter nogle dage kan andrage flere mio. EUR.

→ [Dom Google Ireland af 3. marts 2020, C-482/18](#)

I en anden ungarsk sag fastslog Domstolen, at **de særlige omsætningsafgifter, der i Ungarn påhviler telekommunikationsvirksomheder og virksomheder inden for detailhandel**, er forenelige med EU-retten. Disse virksomheder, som i vidt omfang ejes af fysiske eller juridiske personer fra andre medlemsstater, har den største omsætning på de pågældende ungarske markeder, og det er derfor dem, der betaler størstedelen af disse afgifter. Domstolen fastslog imidlertid, at denne omstændighed er udtryk for disse marketers økonomiske virkelighed, og at den derfor ikke **udgør en forskelsbehandling af disse virksomheder**.

→ [Domme Vodafone Magyarország og Tesco-Global Áruházak af 3. marts 2020, C-75/18 og C-323/18](#)

I 2020 tog Retten i fire domme for første gang stilling til afgørelser truffet af **Den Europæiske Centralbank (ECB) om at pålægge bøder** inden for rammerne af dens tilsyn med kreditinstitutter. Den **annullerede således delvis tre afgørelser**, eftersom de var behæftet med en utilstrækkelig begrundelse. ECB havde nemlig ikke givet nogen præcisering af, hvilken metode den havde anvendt ved fastsættelsen af størrelsen af de pålagte bøder.

→ [Dom VQ mod ECB af 8. juli 2020, T-203/18, T-576/18, T-577/18, T-578/18](#)

Intellektuel ejendomsret

Domstolen og Retten sikrer fortolkningen og anvendelsen af de bestemmelser, som Unionen har vedtaget for at beskytte og forsvare intellektuelle ejendomsrettigheder (ophavsret, varemærkeret, designbeskyttelse, patentret) med henblik på at forbedre virksomhedernes konkurrenceevne.

I løbet af 2020 greb Unionens to retsinstanser flere gange ind på dette område, idet de præciserede såvel grænserne for ansvaret for krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder som de betingelser, hvorunder den intellektuelle ejendomsret er beskyttet, med særlig opmærksomhed på begreberne »fornødent særpræg« og »risiko for forveksling« i forhold til varemærker.

.....

Hvad angår ansvaret for personer og selskaber for krænkelse af de rettigheder, der er knyttet til et EU-varemærke, fastslog Domstolen, at den omstændighed, at Amazon **oplagrer varer** på dets online markedsplads, **som krænker en varemærkeret, ikke indebærer, at Amazon selv har krænket denne ret.** En virksomhed, der oplagrer de designkrænkende varer for en tredjemands regning uden at have kendskab til krænkelsen af en varemærkeret, gør nemlig ikke selv en ulovlig brug af dette varemærke, medmindre den pågældende ligesom sælgeren har til hensigt at udbyde varerne til salg eller at markedsføre dem.

→ Dom Coty Germany
af 2. april 2020, C-567/18

Hvad angår **det særpræg, som kræves for, at et varemærke kan anses for gyldigt**, bemærkede Retten, at den form, som ønskes registreret som et **tredimensionalt varemærke**, ikke har dette særpræg, når den ikke **i betydelig grad afviger fra sædvanen i den pågældende branche**. Hvad angår et snørebånd til fodtøj bemærkede Retten, at det ikke i sig selv var tilstrækkeligt, at snørebåndet havde en ny udformning og et flot design til at fastslå, at det havde fornødent særpræg. Et varemærkes funktion består nemlig i **at angive varenes handelsmæssige oprindelse og således gøre det muligt** for forbrugerne at forbinde visse varer med en bestemt virksomhed.

→ [Dom Hickies](#)
af 5. februar 2020, T-573/18

I samme ånd, men hvad angår et **figurmærke** bemærkede Retten, at et **løvehoved, som er omkranset af ringe**, udgør en udbredt og typisk måde at fremstille **knapper og smykker** på, og at det derfor manglede **det fornødne særpræg** i forhold til disse varer. I en anden sag foreholdt Retten derimod EUIPO, at det ikke havde taget hensyn til visse beviser i forbindelse med vurderingen af, om et varemærke, der består af **et skakternet mønster til tasker og bagage havde opnået fornødent særpræg gennem brug**.

→ [Domme Pierre Balmain](#)
af 5. februar 2020, T-331/19 og T-332/19

→ [Dom Louis Vuitton Malletier](#)
af 10. juni 2020, T-105/19

Et ordmærke mangler ligeledes fornødent særpræg, når det blot beskriver en egenskab ved den vare, for hvilken det søges registreret. Retten fandt, at ordmærket WAVE for akvarielamper **kan have fornødent særpræg, eftersom ordet »wave« ikke beskriver en egenskab ved disse lamper**.

→ [Dom Tetra GmbH](#)
af 23. september 2020, T-869/19

Det var netop i lyset af **den svage grad af særpræg hos to tegn**, der gengiver **et horn med henblik på at udpege posttjenester**, at Retten fastslog, at **der ikke var nogen risiko for forveksling mellem disse tegn**. Et posthorn — ofte på gul baggrund — anvendes traditionelt af de nationale postvæsener i Unionen. Kundekredsen vil således ikke forbinde posthornet eller farven gul med et bestemt selskab, men mere generelt med et ubestemt antal nationale postvæsener.

→ [Dom Deutsche Post](#)
af 11. november 2020, T-25/20

Stadig med hensyn til risikoen for forveksling mellem to varemærker, men denne gang i forbindelse med sportsartikler og sportstøj fastslog Domstolen, at **fodboldspilleren Lionel Messis navn er så velkendt, at der ikke foreligger nogen risiko for forveksling** mellem hans varemærke MESSI og det ældre varemærke MASSI, der tilhører et spansk selskab.

→ [Dom Messi af 17. september 2020, C-449/18 m.fl.](#)

I en anden sag vedrørende vurderingen af risikoen for forveksling understregede Retten ligeledes, at **tilstedeværelsen af det samme ord i to varemærker** (i den foreliggende sag ordet »Teruel« i varemærkerne AIRESANO BLACK EL IBERICO DE TERUEL og JAMON DE TERUEL CONSEJO REGULADOR DE LA DENOMINACION DE ORIGEN) **ikke er tilstrækkelig til at skabe risiko for forveksling.**

→ [Dom Consejo Regulador af 28. maj 2020, T-696/18](#)

Hvad angår kriteriet om lighed mellem to varemærker fastslog Retten, at ordmærket LOTTOLAND, der er ansøgt om for industriydelser, har en **stærk lighed** med de ældre figurmærker Lotto, der er ansøgt om for hasardspil. Retten bemærkede imidlertid, at eftersom **de omhandlede tjenesteydelser var forskellige, og eftersom de havde forskellige kundekredse**, var der ikke nogen sammenhæng mellem varemærkerne. Eftersom der ikke var nogen **sammenhæng, medførte** brugen af varemærket LOTTOLAND **ikke en utilbørlig udnyttelse af de ældre varemærkers særpræg eller renommé, og risikerede heller ikke at krænke dem.**

→ [Dom Lottoland af 11. november 2020, T-820/19](#)

Det sker undertiden, at en tvist vedrørende tegn, der har særpræg, ikke er mellem borgere eller virksomheder, men mellem medlemsstater som det var tilfældet i den sag, der vedrørte anvendelsen af ordet **»Teran«** for en druesort til fremstilling af vin i Slovenien og Kroatien. Efter Sloveniens tiltrædelse af Unionen i 2004 blev denne betegnelse beskyttet som en beskyttet oprindelsesbetegnelse (BOB). I 2017 blev det i en forordning fastslået, at fra og med Kroatiens tiltrædelse af Unionen i 2013 kunne ordet »Teran« også anvendes **for visse kroatisk vine**. Retten **frifandt Kommissionen i det søgsmål, der var anlagt af Slovenien** med påstand om annullation af den forordning, som gjorde det muligt for **BOB'er at eksistere samtidigt, uden at retssikkerhedsprincippet og princippet om den berettigede forventning tilsidesættes.**

→ [Dom Slovenien mod Kommissionen af 9. september 2020, T-626/17](#)

EU-institutionernes funktion

Det tilkommer Unionens to retsinstanter at efterprøve, om Unionens institutioners, organers, kontorers og agenturers retsakter (eller undladelse af at vedtage visse retsakter) overholder EU-retten. Domstolen og Retten er således garanteret for den retslige beskyttelse af borgernes rettigheder, når disse er umiddelbart og individuelt berørt af afgørelser truffet på EU-plan. Derimod er det alene de nationale domstole, der har kompetence til at prøve lovligheden af de nationale myndigheders retsakter i henhold til national ret.

.....

Oriel Junqueras i Vies, vicepræsident for Gobierno autonómico de Cataluña (regeringen i den selvstyrende region Catalonien, Spanien), har flere gange anlagt sag ved Unionens retsinstanter vedrørende sit valg til Europa-Parlamentet i 2019. Rettens vicepræsident og derefter Domstolens vicepræsident afviste inden for rammerne af en appelsag hans begæring om foreløbige forholdsregler med henblik på at beskytte hans parlamentariske immunitet. Retten **afviste** i øvrigt **hans søgsmål med påstand om annullation af Europa-Parlamentets afgørelse om, at hans mandat var blevet ledigt**. Sidstnævnte institution kunne nemlig ikke anfægte de spanske myndigheders afgørelser, der på grundlag af national ret erklærede, at Oriol Junqueras i Vies' mandat var bortfaldet, og at hans mandat var ledigt i Europa-Parlamentet.

→ [Kendelse Junqueras i Vies af 3. marts 2020, T-24/20 R](#)

→ [Kendelse Junqueras i Vies af 8. oktober 2020, C-201/20 P\(R\)](#)

→ [Kendelse Junqueras i Vies af 15. december 2020, T-24/20](#)

Retten afviste en sag med påstand om, at det skulle fastslås, at Det Europæiske Råd ulovligt havde afvist at udelukke den tjekkiske premierminister fra møderne i denne institution vedrørende vedtagelsen af Unionens flerårige finansielle ramme 2021/2027 på grund af en angivelig interessekonflikt. Retten fandt nemlig, at **det alene er medlemsstaterne, der har kompetence til blandt deres respektive stats- og regeringschefer at fastlægge, hvilken af disse personer der skal repræsentere dem under Det Europæiske Råds møder**, og til at fastlægge de grunde, der kan føre til, at en af disse personer ikke kan repræsentere dem under denne institutions møder.

→ [Kendelse Wagenknecht af 17. juli 2020, T-715/19](#)

Harry Shindler og andre statsborgere i Det Forenede Kongerige har længe været bosat i Italien og Frankrig. De fik derfor hverken tilladelse til at deltage i folkeafstemningen om Brexit eller i parlamentsvalget i 2017, selv om disse afstemninger var afgørende for bevarelsen af deres unionsborgerskab. De anlagde derfor sag ved Retten med påstand om, at det skulle fastslås, at Kommissionen har udvist passivitet som følge af dens ulovlige undladelse af at bevare deres unionsborgerskab. Retten afviste sagen, idet den fastslog, at **Kommissionen ikke har kompetence** til selv at vedtage en bindende retsakt om, at visse statsborgere fra Det Forenede Kongerige bevarer unionsborgerskabet, når Det Forenede Kongeriges udtræder af Unionen.

→ [Kendelse Shindler af 14. juli 2020, T-627/19](#)

B | NØGLETAL VEDRØRENDE DEN JUDICIELLE VIRKSOMHED

Domstolen

Følgende sager kan i princippet indbringes for Domstolen

- **anmodninger om præjudicielle afgørelser**, når en national ret er i tvivl om fortolkningen af en retsakt, der er vedtaget af Unionen, eller om dens gyldighed. Den nationale ret udsætter i dette tilfælde den sag, der verserer for den, og forelægger sagen for Domstolen, der udtaler sig om den fortolkning, der skal gives de pågældende bestemmelser, eller om deres gyldighed. Når den nationale ret har fået en afklaring i kraft af Domstolens afgørelse, kan den derefter træffe afgørelse i den tvist, der er indbragt for den. I sager, der kræver et svar inden for meget kort tid (f.eks. sager vedrørende asyl, grænsekontrol, barnebortførelser osv.), er der fastsat en **præjudiciel hasteprocedure (»PPU«)**
- **appeller** af de afgørelser truffet af Retten, hvorunder Domstolen kan ophæve Rettens afgørelse
- **direkte søgsmål**, der hovedsageligt tilsigter:
  - at opnå annullation af en EU-retsakt (**»annullationssøgsmål«**) eller
  - at det fastslås, at en medlemsstat har tilsidesat EU-retten (**»traktatbrudssøgsmål«**). Såfremt medlemsstaten ikke efterkommer den dom, som statuerer traktatbrud, kan et andet søgsmål, der kaldes et søgsmål om **»dobbelttraktatbrud«**, føre til, at Domstolen pålægger medlemsstaten en bøde
- anmodninger om **udtalelse** om, hvorvidt en aftale, som Unionen påtænker at indgå med et tredjeland eller en international organisation, er forenelig med traktaterne. Denne anmodning kan fremsættes af en medlemsstat eller en EU-institution (Parlamentet, Rådet eller Kommissionen).

735
anlagte sager

Præjudicielle sager

556

heraf 9 PPU

**De medlemsstater,
hvorfra der oftest
fremsættes
en præjudiciel
anmodning**

Tyskland	139
Østrig	50
Italien	44
Polen	41
Belgien	36

37
direkte søgsmål

herunder

18

traktatbrudssøgsmål og

herunder

2

sager om

»dobbelttraktatbrud«

131
appeller til
prøvelse af Rettens
afgørelser

1
udtalelse

8
ansøgninger om
retshjælp

En part, der ikke kan
afholde udgifterne
til sagsomkostninger,
kan ansøge om gratis
retshjælp.

792
afsluttede sager

534
præjudicielle sager
herunder 9 PPU

37
direkte søgsmål
herunder
26
konstaterede traktatbrud
mod 14 medlemsstater
herunder
3
sager om
»dobbelttraktatbrud«

204
appeller til
prøvelse af Rettens
afgørelser
herunder
40
der ophævede Rettens
afgørelse

Sagernes gennemsnitlige
varighed

15,4 måneder

Præjudiciel forelæggelse
efter hasteproceduren

3,9 måneder

1 045

verserende sager

pr. 31. december 2020

Hyppigste sagsområder

Beskatning	95
Forbrugerbeskyttelse	56
Fri bevægelighed og etableringsfrihed og det indre marked	96
Intellektuel ejendomsret	27
Landbrug	26
Miljø	48
Området med frihed, sikkerhed og retfærdighed	119
Sociallovgivning	56
Statsstøtte og konkurrence	104
Toldunionen	24
Transport	86

Retten

De sager, der kan indbringes for Retten i første instans, er direkte søgsmål **anlagt af fysiske eller juridiske personer (selskaber, sammenslutninger etc.) og af medlemsstaterne** til prøvelse af retsakter fra Den Europæiske Unions institutioner, organer og agenturer, og direkte søgsmål med påstand om erstatning for skader forvoldt af institutionerne eller af deres ansatte. En stor del af dens sager er af økonomisk karakter: intellektuel ejendomsret (EU-varemærker, design og mønstre), konkurrence, statsstøtte og bank- og finanstilsyn.

Retten har ligeledes kompetence til at træffe afgørelse på personaleretsområdet i tvister mellem Den Europæiske Union og dens ansatte.

Retten's afgørelser kan appelleres for så vidt angår retlige spørgsmål til Domstolen. I sager, som allerede har været genstand for en dobbeltprøvelse (af en uafhængig appelinstans og derefter af Retten), admitterer Domstolen alene appellen, såfremt den rejser et vigtigt spørgsmål for EU-rettens ensartede anvendelse, sammenhæng eller udvikling.

847
anlagte sager

729
direkte søgsmål
herunder

69
sager om statsstøtte og
konkurrence
(herunder **2** anlagt af
medlemsstaterne)

282
sager om intellektuel
ejendomsret

118
EU-personalesager

260
andre direkte søgsmål
(herunder **10** indbragt af
medlemsstaterne)

75
Ansøgninger om
retshjælp

En part, der ikke kan
afholde udgifterne
til sagsomkostninger,
kan ansøge om gratis
retshjælp.

748
afsluttede sager

631
direkte søgsmål
herunder:

41
statsstøtte og konkurrence

237
om intellektuel og industriel
ejendomsret

79
EU-personalesager

274
andre direkte søgsmål

Sagernes gennemsnitlige
varighed

15,4 måneder

Andel af afgørelser, der er
blevet appelleret til Domstolen

23 %

1 497
Verserende sager
pr. 31. december 2020

De hyppigst behandlede emner

Aktindsigt	24
Den økonomiske og monetære politik	156
Intellektuel ejendomsret	319
Konkurrence	78
Landbrug	21
Miljø	14
Offentlige udbud	21
Restriktive foranstaltninger	65
Statsstøtte	292
Vedtægten for EU-tjenestemænd	182

3

Et år kendetegnet ved den europæiske retsplejes tilpasning og kontinuitet

A | Indledning ved Justitssekretæren

B | Krisehåndteringens faser

C | Domstolens virksomhed i pandemitider

Focus

- De mundtlige forhandlinger på afstand
- De vigtigste tal for dialogen
- Generaldirektoratet for Flersprogetheds bidrag til kontinuiteten i institutionens virksomhed
- Informationsteknologien testes af pandemien

A | Indledning ved Justitssekretæren

Domstolens Justitssekretær, institutionens generalsekretær, forvalter dens tjenestegrene under Domstolens præsident. Han vidner om det engagement, tjenestegrenene har udvist til støtte for den judicielle virksomhed i et år, hvor disse tjenestegrene har stået over for hidtil usete udfordringer.

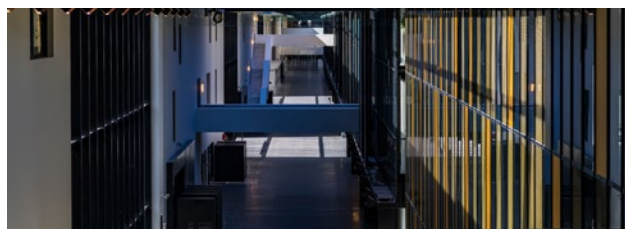
På et individuelt plan har 2020 været et hårdt år for alle på grund af de indskrænkninger, sygdom og den usikkerhed, der har præget det.

Med hensyn til forvaltningen af institutionens tjenestegrene har året været en betydelig udfordring, som er blevet imødegået med beslutsomhed, metode og tilpasningsevne. Det var nødvendigt inden for meget kort tid at gennemføre en fuldstændig metamorfose af den måde, institutionen fungerer på. Ingen tjenestegrene er blevet skånet af dette behov for at tilpasse, innovere, genopfinde sig selv.

Heldigvis kunne institutionen støtte sig til en struktur og procedurer, der var indført til at håndtere krisesituationer. Denne struktur er baseret på en kriseenhed, der er kompetent til at træffe de vigtigste beslutninger for hele institutionen i forbindelse med krisesituationen og dens udvikling. Den træffer de nødvendige generelle foranstaltninger (hjemmearbejdsordning, tværgående foranstaltninger vedrørende personaleledelse osv.). Disse generelle beslutninger implementeres derefter på niveauet for krisestyingscentret (CMC), der består af repræsentanter for alle de operationelle enheder,

der sikrer kontinuiteten i aktiviteterne inden for hver tjenestegren. Under de regelmæssige møder videregav CMC tillige oplysninger til kriseenheden, for at gøre det muligt at styre situationen.

Denne krisestyring, hvor institutionens tjenestegrene og to retsinstanser indgår i et tæt samarbejde, gjorde det muligt at foretage en **kohærent indsats formuleret omkring tre sammenhængende og indbyrdes afhængige mål**: beskytte sundheden for personalet og de personer, som skal indfinde sig i institutionens lokaler, sikre den judicielle virksomheds kontinuitet og støtte personalet.

→ For at garantere **sundhedssikkerheden i institutionens bygninger og beskytte personalet mod smitterisikoen** blev det fra den 10. marts besluttet, at personalet skulle arbejde hjemmefra, såfremt deres arbejdsopgaver egnede sig hertil. Denne **hjemmearbejdsordning** blev derefter generaliseret og gjort obligatorisk fra mandag den 16. marts, selv før de nationale myndigheders beslutning om nedlukning. Domstolens lokaler blev således utilgængelige, bortset fra for personer med essentielle funktioner, som ikke kunne udføres på afstand. Takket være permanent overvågning af udviklingen i sundhedssituationen og reguleringen i Luxembourg og i nabolandene, der udføres af sikkerhedstjenesten såvel som af lægetjenesten i samarbejde med de luxembourgske myndigheder, blev denne ordning tilpasset efter de forskellige faser, med det formål at opnå en balance mellem sundhedssituationen, antallet af personer i lokalerne, opretholdelse af retlig aktivitet og personalets behov.

Sammen med hjemmearbejdsordningen har et nøgleinstrumenterne til beskyttelse af menneskers sundhed været **definitionen og implementeringen af præcise og strenge sundhedsprotokoller**. For at sikre kontinuiteten af Unionens retspleje genåbnede Domstolen sine retssale den 25. maj. Det var følgelig — ud fra et logistisk og sundhedsmæssigt synspunkt — nødvendigt at styre den daglige tilstedeværelse i lokalerne ikke kun af de ansatte, der var påkrævede for tilrettelæggelsen af retsmøderne, men også af advokater og aktører fra hele Den Europæiske Union. Alle de særligt krævende foranstaltninger, der er implementeret (temperaturmåling, når man kommer ind i bygninger, iført en maske obligatorisk i fællesarealer og i retsmøder, overholdelse af fysisk afstand ved hjælp af adskillelse af færdslen, desinfektion af besøgte steder, installation af hydroalkoholiske geldispensere beskyttelsesskærme, skiltning, bevidstgørelse gennem forskellige kommunikationer), har gjort det muligt at garantere det højeste niveau for beskyttelse af alle involverede ved at tilbyde dem tilfredsstillende modtagelsesforhold.

→ Denne genoptagelse af offentlige retsmøder var nødvendig for at **sikre kontinuiteten i den europæiske retspleje**. Før denne genoptagelse af retsmøderne kunne retslig aktivitet opretholdes ved fjernbehandling af sager, især ved hjælp af tilpassede proceduremæssige ordninger. Parternes repræsentanter blev behørigt informeret om de proceduremæssige konsekvenser som følge af krisituationen og de foranstaltninger, der blev vedtaget af justitssekretariatene, og ved hjælp af et dedikeret område på institutionens websted.

Fra et **teknisk synspunkt** fremskyndede institutionens IT-tjeneste fra februar udleveringen af IT-værktøjer til hjemmearbejde. Båndbredden blev 10-doblet i de første uger efter den første nedlukning, og et sikkert lyd- og videokonferencesystem blev meget hurtigt gjort tilgængeligt for alle tjenester.

Som de følgende sider beskriver i detaljer, har institutionen fornyet sig for at imødegå de rejsevanskeligheder, som visse partirepræsentanter måtte have. Det unikke system med deltagelse i retsmøder via videokonference er blevet designet efter et bemærkelsesværdigt samarbejde mellem tjenesterne, de to domstole og deres justitskontorer og giver potentiel mulighed for tolkning til og fra Unionens 24 officielle sprog.

Endelig er der med henblik på en **effektiv forvaltning af ressourcerne** regelmæssigt blevet foretaget en midlertidig omfordeling af visse medarbejdere, hvis arbejdsmængde er faldet på grund af deres funktions karakter, til afdelinger, der derimod har stået over for en øget arbejdsmængde. Denne solidaritet og denne gensidige berigelse af færdigheder og erfaringer har været et aktiv til at overvinde vanskelighederne og vil også være uvurderlig for en vellykket reintegration af personalet i institutionens lokaler.

- Det sidste mål, der blev forfulgt i forbindelse med krisestyringen, var at **støtte personalet i hele denne hidtil usete periode** præget af vanskelige personlige situationer.

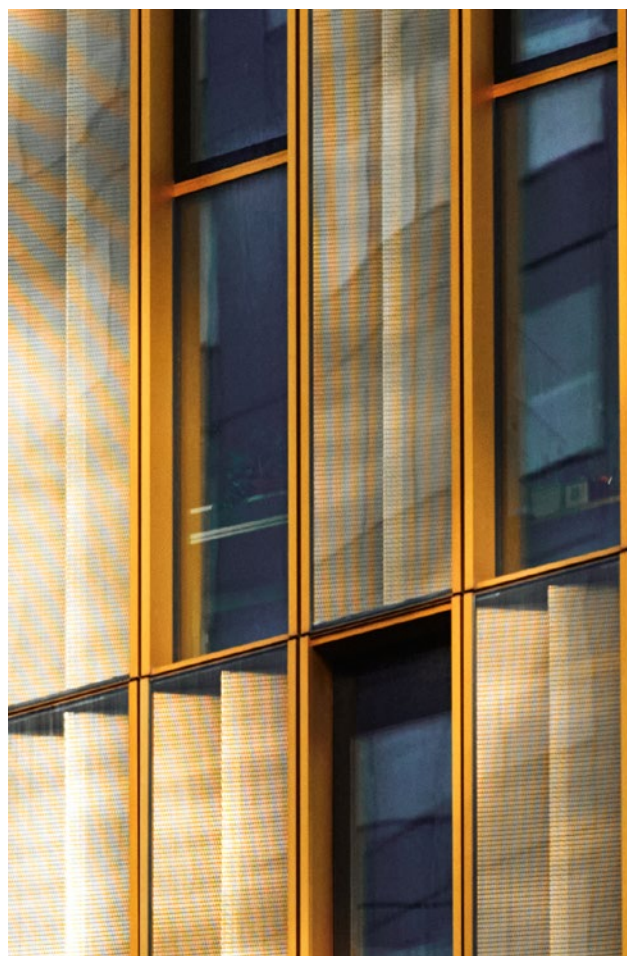
Uanset om det er tale om personer, som er smittet med virussen, eller personer, der er i smittefare, er isolerede eller skal passe børn, der bliver hjemme, er der blevet taget særligt hensyn til dem. De har modtaget hjælp fra personaleafdelingen, de rådgivende læger og sygeplejerskerne fra lægetjenesten og den rådgivende psykolog. Tjenestecheferne har ligeledes som et udslag af omsorg taget hensyn til disse specifikke situationer for at tilpasse de berørte personers udøvelse deres funktioner.

Desuden har institutionen fra krisens begyndelse været meget opmærksom på behovet for at **sikre en klar, tilgængelig, kohærent og relevant kommunikation** med sine medarbejdere. Der er oprettet supplerende og strukturerede kommunikationskanaler, hver med deres eget formål: intranetside, der samler alle relevante oplysninger, vigtige meddelelser sendt til arbejds-e-mailadresser og private e-mailadresser fra en dedikeret mailbox og via SMS, meddelelser til personalet af tjenstlig

karakter sendt via e-mail og beregnet til regelmæssigt at informere om udviklingen i situationen og de gennemførte støtteforanstaltninger.

Tilbuddet om **fjernkurser** (e-learning) er blevet styrket, så medarbejderne fortsat kan udvikle deres færdigheder. Senior- og mellemledere modtog også specifik træning i online teamledelse.

Der blev udført henholdsvis **to spørgeundersøgelser** blandt hele personalet og ledelsen for at vurdere deres vurdering af de arbejdsmetoder, der er indført, både med henblik på at foretage visse tilpasninger og overveje de langsigtede perspektiver af de fornyelser, der er blevet gennemført i forbindelse med håndteringen af krisen.

Inden for de **interinstitutionelle rammer**, som udgøres af kollegiet af administrationschefer for institutionerne og organerne i Luxembourg, blev der endelig i december 2020 lagt grundlaget for samarbejde med de kompetente luxembourgske myndigheder, således at institutionerne efter evne i videst muligt omfang kan bidrage til succesen med **vaccinationskampagnen** for institutionernes personale.

Pandemikrisen og behovet for at finde løsninger til at håndtere dens konsekvenser for institutionens organisation har ført til en imponerende acceleration af den udvikling, der var i gang eller endda bare spirede.

Ud over stoltheden over, at vi sammen har været i stand til **at opretholde et aktivitetsniveau, der næsten svarer til det tidligere kendte, at fortsætte de igangværende projekter og samtidig at yde de bedste sundhedsmæssige betingelser**, lader håndteringen af denne for institutionen hidtil usete periode os skimte de **varige og positive transformationer** i måden, hvorpå arbejdsmetoderne, selve arbejdsforholdet og potentialerne i den virtuelle tilstedeværelse opfattes.

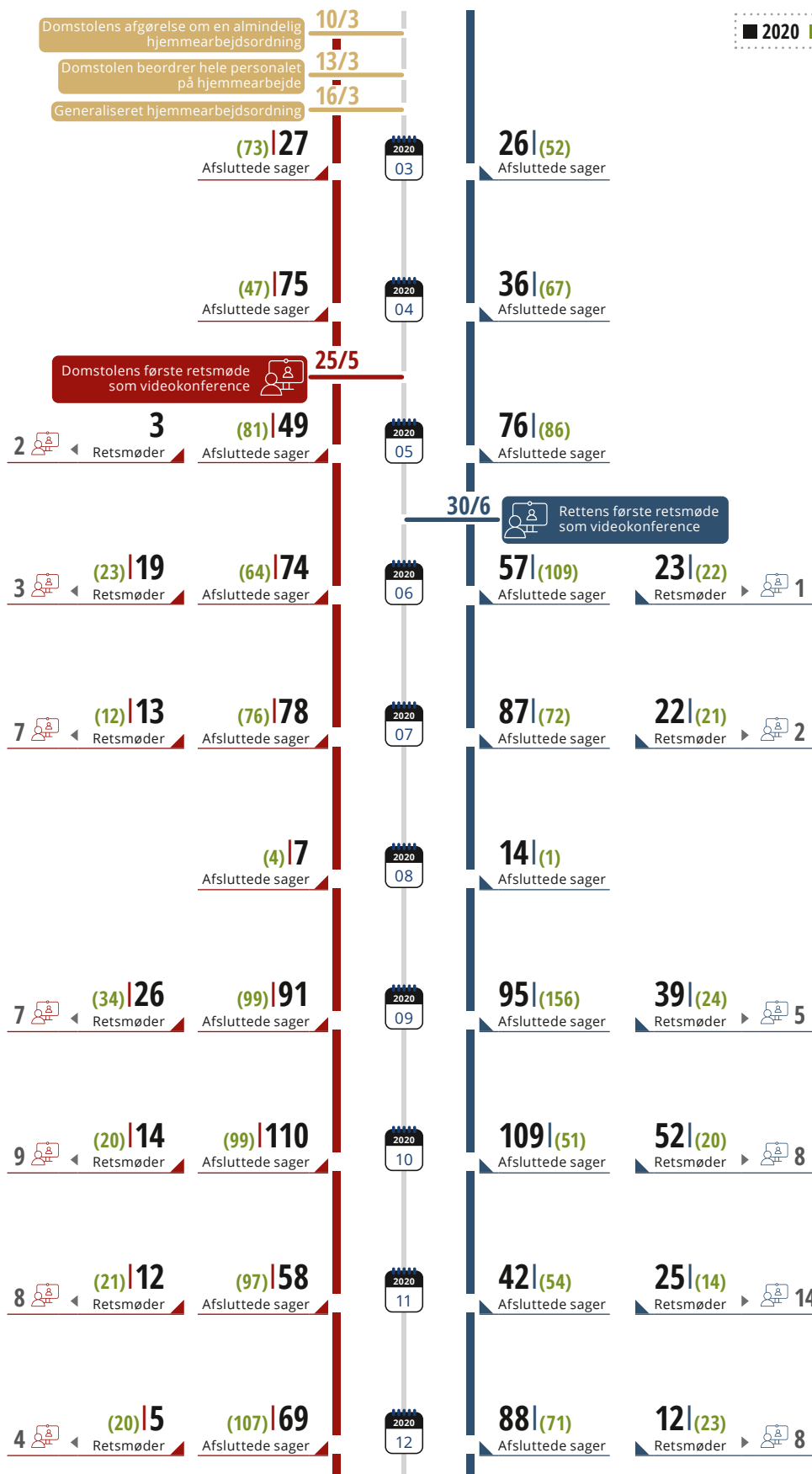
Hjemmearbejde (helt eller delvist) har været en realitet for alle medarbejdere siden 16. marts 2020. Efterhånden som denne tilrettelæggelse — tvunget af omstændighederne — kom på plads, er der naturligvis dukket nye udfordringer op: dematerialisere og forenkle beslutningsgangen, fremme medarbejdernes autonomi og sikre kvaliteten af deres ydelser, behandle balancen mellem arbejdsliv

og privatliv, føle sig som en del af institutionen, komme tættere på eksterne samtalepartnere — institutioner eller borgere — takket være de muligheder, som de nye teknologier giver.

Når de begrænsninger, der er forbundet med pandemien, er kommet på afstand, er det op til institutionen at **opretholde de positive følger af denne udvikling, når vi vender tilbage til et arbejdsliv, hvor forholdene vil være nye og berigede**. De forhindringer, der skulle overvindes, er alle oplevelser, der har gjort os individuelt og kollektivt stærkere, mere ansvarlige og mere solidariske. Og hvis institutionen har kunnet overstå en sådan ugunstig situation med succes, er det takket være medarbejdernes engagement og samhørighed samt ledelsens indsats og omsorg. Institutionen kan trække på disse kvaliteter i morgen for at forberede sig på reintegrationen af dets personale og indgå i et miljø, hvor mobilitet og ansvar vil være blandt de fornyede parametre i organisationen.

Alfredo Calot Escobar
Domstolens justitssekretær

B | Krisehåndteringsfaser

Henset til sundhedssituationen i Den Europæiske Union og henset til de foranstaltninger, der blev vedtaget af myndighederne i Luxembourg og de øvrige medlemsstater, besluttede Domstolen allerede den 10. marts 2020, at personalet skulle arbejde hjemmefra, såfremt deres arbejdsopgaver egnede sig hertil. I betragtning af udviklingen i sundhedssituationen i Europa og for at undgå spredning af virussen, og for at opretholde den judicielle virksomhed, pålagde Domstolen den **13. marts 2020** sit personale at **arbejde hjemme fra den 16. marts** med undtagelse af personer, der skal udføre kritiske opgaver. Det var bydende nødvendigt for Domstolen at beskytte sit personale og deltagerne i retsmøder og samtidig så vidt muligt at begrænse de negative følger af den situation, som Covid-19-pandemien skabte for borgerne og for den europæiske retspleje. For at sikre kontinuiteten i den europæiske retspleje og fortsættelsen af procedurerne har institutionen taget en hidtil uset teknologisk og menneskelig udfordring op.

Generaliseret hjemmearbejdsordning

De regler, der blev indført i marts 2020

Med støtte i de strukturer og procedurer, der var blevet fastlagt for krisesituationer, blev **alle foranstaltninger truffet for at undgå at betræde Domstolens bygninger og samtidig sikre kontinuiteten i retsinstitansernes og tjenestegrenenes aktiviteter** på betingelser, der ligger så tæt som muligt op ad de vilkår, der normalt finder anvendelse, og som nødvendigvis er tilpasset særlige omstændigheder.

→ Beskyttelsen af personalet

Fra den 13. marts 2020 **meddelte** institutionen **personalet, at man ikke kunne betræde Domstolens bygninger, undtagen ad hoc og i nødvendige tilfælde**. Den tidlige implementering af en strategi om udlevering af IT-materiale gjorde det muligt at tilbyde fjernadgang til et meget stort flertal af medarbejderne fra marts og gradvist til dem alle i de følgende uger.

→ Videreførelse af den judicielle virksomhed

De mundtlige forhandlinger blev udsat først for en periode, der udløb den 27. marts, og derefter forlænget **indtil den 25. maj** som følge af de gældende rejseindskrænkninger. De to restinstansers justitskontorer tog kontakt med parternes repræsentanter for at informere dem om disse udsættelser og give dem yderligere oplysninger om sagernes videre forløb og den side, som var blevet oprettet på institutionens internetside.

Hastesagerne blev imidlertid afviklet i denne periode, og sager, som var modne til påkendelse, blev fortsat behandlet. **Mellem den 16. marts og den 25. maj afsluttede Retten 51 sager, Domstolen afsagde 79 domme, og der blev fremsat 47 forslag til afgørelse.**

Sagernes behandling blev tilpasset til omstændighederne: Afgørelser blev truffet ved skriftlig procedure, parterne blev stillet skriftlige spørgsmål, retsmøderne med henblik på afsigelse af domme og fremsættelse af forslag til afgørelse blev lagt på en enkelt dag om ugen, og oprettelse af en e-Curia-konto (applikation, der gør det muligt at indlevere og forkynde procesdokumenter ad elektronisk vej) blev tilpasset.

Genoptagelse af mundtlige forhandlinger og delvis tilbagevenden af personale

Maksimum
30 %
tilstedeværelse af de ansatte i bygningerne

De tilpassede regler fra maj 2020

→ Genoptagelse af den mundtlige forhandling

De mundtlige forhandlinger blev **genoptaget den 25. maj 2020**. Domstolens tjenestegrene har indført strenge sundhedsprotokoller for at gøre det muligt at afholde retsmøder under de bedste sundhedsmæssige betingelser for samtlige retslige aktører, herunder offentligheden, af hensyn til princippet om offentlige retsmøder.

De parter, som var ude af stand til at rejse, har undtagelsesvis kunnet deltage på afstand på visse betingelser. Til dette formål indførte institutionen et særligt system med videokonferencer, som gjorde det muligt at tolke fra og til de 24 processprog. Der er ligeledes vedtaget særlige sundhedsforanstaltninger bl.a. i forhold til tolke, der har kunnet arbejde i kabinen, men kun en enkelt person pr. kabine.

Personalet vendte delvist tilbage til Domstolens lokaler med henblik på at gøre det muligt at udføre opgaver, der ikke kunne udføres på afstand, navnlig i forbindelse med genoptagelsen af retsmøderne ved Domstolen og Retten. Arbejdet i hjemmet er forblevet reglen for at begrænse tilstedeværelsen af personer i bygningerne til det, der er nødvendigt for institutionens funktion ved genoptagelsen af retsmøderne, dvs. **20-30% af de ansatte**.

Strenge regler om hygiejne og fysisk afstand, der blev defineret i samråd med institutionens lægetjeneste, blev overholdt i institutionens lokaler.

I betragtning af forbedringen af sundhedssituationen blev denne ordning midlertidigt udvidet fra den 21. september med et loft svarende til det maksimale antal daglige tilstedeværelse i bygningerne, der blev fastlagt i samråd med institutionens lægetjeneste, for at sikre en effektiv virkning af sundhedsprotokollerne. Den tidligere ordning med adgang til institutionens bygninger alene med det formål at afholde retsmøder og drøftelser måtte alligevel genindføres den 26. oktober på grund af forværringen af sundhedssituationen i Luxembourg.

C | Domstolens virksomhed i pandemitider

Domstolens fortsatte judicielle virksomhed i pandemitider udmøntede sig i foranstaltninger, der blev indført for at sikre en velfungerende europæisk retspleje, men ligeledes med henblik på fortsat at informere unionsborgerne om deres rettigheder og aktiviteten ved de europæiske retsinstanser. Både ved at udvikle et system, som gav mulighed for at plædere på afstand med tolkning, og via interne og eksterne kommunikationstiltag har Domstolen udvist initiativ og tilpasningsevne. Da adgangen til institutionens bygninger blev umuliggjort og siden er blevet underlagt strenge sundhedsbestemmelser, er det nødvendigvis mere sjældent, at offentligheden og fagfolk besøger Domstolen, hvilket også gør sig gældende for konsultationen på stedet af bibliotekets værker, men der er blevet fundet alternative løsninger.

252
mundtlige
forhandlinger

I alt **252 mundtlige forhandlinger** (der kan vedrøre flere sager, der behandles af det samme dommerkollegium) blev afviklet **mellem den 25. maj og den 22. december 2020**. I **40 retsmøder ved Domstolen** deltog parterne (mellem en og fire) via videokonference, og i **38 retsmøder ved Retten** deltog parterne (mellem en og tre) på afstand.

Retsmøder via
videokonference
(mellem den 25. maj
og den 22. december)

Livet ved institutionen og den administrative virksomhed blev heller ikke afbrudt: Institutionen hilste mellem marts 2020 og december 2020 flere **nye medlemmer** velkommen. Tiltrædelsen af den nye franske generaladvokat, Jean Richard de la Tour, gav anledning til en nyskabelse: Hans **edsaflæggelse fandt nemlig sted på afstand** foran skærme under tilstedeværelse af præsidenten Koen Lenaerts, førstegeneraladvokat Maciej Szpunar og justitssekretær Alfredo Calot Escobar. Senere har andre kunnet begive sig til Domstolen for at aflægge ed, nemlig Athanasios Rantos, græsk generaladvokat, den 10. september, den tjekkiske dommer Jan Passer, Domstolen, og Ineta Ziemele, lettisk dommer ved Domstolen, den 6. oktober, stadig under overholdelse af de nødvendige sundhedsmæssige foranstaltninger.

40
ved
Domstolen

38
ved
Retten

Alle institutionens tjenestegrene har måttet tilpasse sine kommunikationsmetoder fra marts. Det har været ved hjælp af videokonferencer, at holdene kunne mødes og fortsætte deres arbejde på afstand. Mere end **150 videokonferencer eller audiokonferencer** blev således i gennemsnit afholdt **ugentligt** i forbindelse med interne eller interinstitutionelle møder.

150

videokonferencer eller
audiokonferencer
ugentligt

Med hensyn til ekstern kommunikation har Domstolen gennemført en række fjernaktioner gennem brug af sociale netværk og teknologiske midler for at nå ud til både specialiserede eller faglige målgrupper og offentligheden, og således at dens afgørelser fortsat kan være genstand for en passende formidling ([jf. s. 76](#)).

Domstolen har i løbet af hele året afholdt **29 protokollære begivenheder** med fysisk tilstedeværelse og under overholdelse af særligt høje krav samt 5 officielle besøg og **5 højtidelige retsmøder**. I denne forbindelse har Domstolen kunnet modtage besøg af 171 nationale dommere. Selv om disse besøg for størstedelens vedkommende fandt sted før de adgangsbeholdninger, der blev indført for at bekæmpe spredningen af coronavirusen, har Domstolen punktuelt kunnet afholde visse uomgængelige begivenheder (højtidelig forsikring afgivet af medlemmerne af den europæiske anklagemyndighed den 28. september, højtideligt retsmøde ved tiltrædelsen af dommerne Ineta Ziemele og Jan Passer den 6. oktober), hvis afholdelse skulle tilpasses de sundhedsmæssige indskrænkninger.

29

protokollære
begivenheder

Endelig har institutionens Medlemmer og personale kunne støtte sig på Bibliotekets samling af **285 000 værker** (hvoraf 155 000 værker hovedsageligt vedrører EU-retten), mere end **6 300 e-bøger, 490 tidsskriftsabonnementer** i trykt form og flere hundrede i elektronisk form, som der er adgang til via databaser (mere end hundrede). I forbindelse med offentliggørelsen af retspraksis er der blevet trykt 35 019 dokumenter i Samlingen i 2020. Siden den 13. marts 2020 har informationsskranken iværksat forskellige måder til fjernanvendelse af samlingen for at kompensere for lukningen af læsesalen for brugere (159 skanninger på anmodning og 724 bøger udlånt via Biblio-drive, en separat ordning til udlån og tilbagelevering af bøger).

5

officielle
besøg

De mundtlige forhandlinger på afstand

For at tilpasse sig de rejseindskrænkninger, som medlemsstaterne har pålagt, har institutionen indført et system med videokonference, som undtagelsesvist gør det muligt for partsrepræsentanter, som ikke har mulighed for fysisk at tage til Luxembourg, at deltage på afstand i retsmødet, og som respekterer flersprogetheden. To brugere af dette system deler deres erfaringer hermed.

Plædere på afstand

Vidnesbyrd fra regeringens befuldmægtigede, som repræsenterer Republikken Letland i sagerne for Domstolen, direktør Viktorija Soņeca, Republikken Letlands justitsministerium

»Jeg er bæret over opfordringen fra Den Europæiske Unions Domstol (Den Europæiske Unions Domstol) til at dele min erfaring med anvendelsen af videokonferencer i forbindelse med Domstolens mundtlige forhandlinger og at dele mine indtryk af dette system.

Det skal først understreges, at den digitale transformation blev påbegyndt i Den Europæiske Union længe før 2020. Dette år forbliver i historien, imidlertid ikke blot på grund af Covid-19 og konsekvenserne heraf, men også på grund af den vending, som den udgør i digitaliseringen og med brugen af videokonferencer i forbindelse med Den Europæiske Unions retsmøder.

Dette er tilfældet, idet — selv om listen over negative følger af Covid-19 er lang — pandemien har gjort det lettere at erhverve digitale kompetencer og har fremskyndet etableringen af digitale løsninger i dagligdagen. I denne forbindelse begyndte virksomhederne, institutionerne og enkeltpersoner at anvende digitale løsninger både for at forbedre deres dagligdag, for at kunne arbejde bedre og mere effektivt og for at gøre kommunikationen bedre mellem de nationale domstole og Den Europæiske Unions Domstol.

I 2020 fik medlemsstaterne og parterne i de sager, der verserede for Den Europæiske Unions Domstol, mulighed for at deltage i videokonferencer i forbindelse med de mundtlige forhandlinger for Domstolen. Takket være denne teknologi har medlemsstaterne og parterne kunnet tilkendegive deres synspunkter under den mundtlige forhandling og har ikke kun besvaret de spørgsmål, som Domstolen har stillet, men også spørgsmål og bemærkninger fra de øvrige parter og medlemsstater. Ligesom under en mundtlig forhandling med fysisk tilstedeværelse, har tolketjenesten været til rådighed under videokonferencen, der er blevet tilladt af det

kolossale arbejde, som tolkene har leveret for at simultantolke de mundtlige ytringer under retsmøderne, således at alle deltagerne kan forstå, hvad bliver sagt.

Afviklingen af de mundtlige forhandlinger har ikke ændret sig, idet medlemsstaternes befuldmægtigede og parternes repræsentanter kan forblive i deres land og deltage på afstand. En sådan mulighed medfører naturligvis en række fordele, såsom bekvemmelighed, sikkerhed og tidsbesparelse, idet rejser undgås, og ulemper, som f.eks. at det er umuligt at indprente sig Domstolens sjæl, denne store oplevelse, der fornyes, hver gang man træder ind i en af Den Europæiske Unions Domstols retssale for personligt at plædere for Domstolen.

Det skal understreges, at Den Europæiske Unions Domstol ved at gøre brug af videokonferencer ved den mundtlige forhandling har vist, at den kan tilpasse sig omstændighederne, og at procedurerne skal gå deres gang til trods for sundhedskrisen«.

De hidtil usete udfordringer ved tolkning på afstand

Vidnesbyrd af Ignasi Vancells Mora, freelancekonferencetolk

Afholdelsen af retsmøder, hvori visse parter intervenserer på afstand, har haft betydelige indvirkninger på tolkenes arbejde.

En freelancetolk fra den spanske kabine, der regelmæssigt arbejder for Domstolen, således at han kan forklare, hvad det at tolke for EU-institutionerne, navnlig for Domstolen, har betydet i 2020.

»2020 var atypisk for alle. For alle tolke førte pandemien først til en fuldstændig indstilling af aktiviteterne bl.a. på grund af aflysningen af de internationale møder. På tidspunktet for genoptagelsen var arbejdsvilkårene helt anderledes. For freelancetolkene rejste denne nye »normalitet« en del spørgsmål: Hvordan kan jeg rejse, henset til rejserestriktionerne, og hvordan kan jeg arbejde under gode sundhedsmæssige og tekniske vilkår? Videokonferencen, som nu giver mulighed for at afholde møderne online, har været grundlag for en række bekymringer med hensyn til pålideligheden af forbindelsen på afstand og lyd kvaliteten, der sjældent er den samme som i retssalen. Det er nødvendigt at fordoble indsatsen for at forstå talerne og trætheden melder sig hurtigere end før.

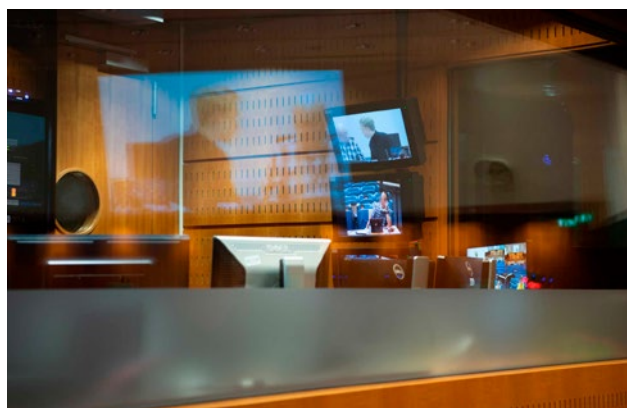
Jeg finder imidlertid, at fjernforbindelserne under retsmøderne ved Domstolen i almindelighed er af god kvalitet. Det er ganske vist umuligt at garantere en optimal kvalitet på ethvert tidspunkt, men efter min opfattelse gøres alt for at nå frem hertil, navnlig ved hjælp af de test, der forinden foretages sammen med tolkene. Desuden pågår der et udmærket arbejde med på forhånd at informere parterne og tolkene om de ændringer, der er forbundet med de nye arbejdsformer og de forberedelser, der kræves. Freelancetolkene underrettes klart herom, så snart aftalen indgås.

Institutionen har gjort bemærkelsesværdige bestræbelser for at sikre, at de bedst mulige arbejdsvilkår bevares. Jeg har været imponeret over, hvor seriøse og strenge de sundhedsmæssige foranstaltninger har været, ud over hvad der normalt gøres, idet tolkene hverken deler materiel (bærbare computere, høretelefoner) eller skrivebord.

Vi deler endog ikke længere den samme kabine, hvorfor det nu er meget vanskeligere at kommunikere eller blot at forstå vores kollegers tolkning. Dette kan hindre ensartetheden i den terminologi, som vi anvender. Vi bør koordinere på forhånd. Stillet over for den ene eller den anden vanskelighed (et terminologisk spørgsmål, et teknisk problem osv.) er det vanskeligere at hjælpe hinanden, mens man tolker. Visse spørgsmål meddeles ved fagter, mens andre meddeles via mobiltelefon eller instant messaging (udveksling af beskeder).

I denne forbindelse er forberedelsen af retsmødet altafgørende, og Domstolen er i øvrigt den eneste institution, hvor AIC-tolke tilbringer en hel arbejdsdag, ligesom de fastansatte tolke. På dette punkt har jeg praktisk talt ikke bemærket nogen forskel siden pandemien begyndte. Vore kolleger er stadig til rådighed i samme omfang, selv om e-mail og tekstbeskeder måske anvendes mere, og der ikke længere er uformelle samtaler i korridorerne.

Jeg tror, at mange i begyndelsen er blevet afskrækket af at se, hvilke konsekvenser pandemien har kunnet have for vores erhverv. Efter det første øjeblikkelige chok er der blevet søgt løsninger, og vi har tilpasset os for at kunne forlade reden«.

De vigtigste tal for dialogen

Dialogen med de retlige aktører og offentligheden fortsatte i 2020. Mens de traditionelle kanaler blev opretholdt, blev denne dialog intensiveret virtuelt bl.a. takket være videokonferencetjenester og de sociale medier.

127
grupper
af besøgende

svarende til
3 729
personer

21
virtuelle
besøg

svarende til
798
personer

Direktoratet for Kommunikation er fortsat med at anvende de traditionelle kommunikationsmidler, men der er blevet lagt vægt på den forstærkede anvendelse af de sociale medier. Der blev offentliggjort **142 pressemeddelelser mellem den 16. marts og den 22. december 2020**. Domstolens Twitter- og LinkedIn-konti (på fransk og på engelsk) er blevet anvendt til at sprede nyheder fra Domstolen: **Der blev sendt 668 tweets via Twitter** med henblik på at underrette »følgerne«. Disse tweets havde bl.a. til formål dels at henlede opmærksomheden på de vigtigste sager, der blev behandlet i den følgende uge, dels at videreformidle offentliggørelsen af pressemeddelelserne.

Organiseringen af besøg er en aktivitet, der er vigtig for Domstolens politik om åbenhed og vidensdeling ikke kun i forhold til de retlige aktører og jurastuderende, men tillige i forhold til de europæiske borgere. De sundhedsmæssige foranstaltninger, der blev indført i marts 2020, bremsede tilrettelæggelsen af sådanne besøg og modtagelsen af besøgende. Selv om de samlede tal på **127 grupper** svarende til i alt **3 729 besøgende** uundgåeligt er lavere end i de foregående år (18 099 personer i 2019), har Domstolen ikke desto mindre formået at finde nye måder til at gøre sine bygninger og aktiviteter tilgængelige på. Domstolen har således foreslået møder på digitale platforme med Domstolens ansatte, der gør det muligt at foretage et [virtuelt besøg af Palæets bygninger](#), og »skræddersyede« **webinarer**, der afholdes over to dage, med deltagelse af medlemmer, referendarer og administratorer fra Domstolen. Disse webinarer gjorde det muligt for **798 personer**, i forbindelse med **21 virtuelle besøg**, at følge præsentationer.

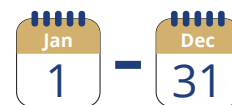

Domstolen har gennem Direktoratet for Kommunikation således fremsendt **173 pressemeddelelser** (svarende til alt **2 292 på forskellige sprog**) med henblik på at informere fagfolk og offentligheden (**3 366 modtagere**, der er opført på mailinglister) om sine afgørelser, men ligeledes om begivenheder, der har præget institutionens liv. Webstedet curia.europa.eu havde mere end **6,6 millioner besøg**, og mere end **27 millioner sider blev besøgt**.

Institutionen har fortsat med at være til stede på de sociale medier, idet den har udgivet **702 tweets på Twitter** via sine to konti på fransk og engelsk. Der blev ligeledes offentliggjort **273 meddelelser på LinkedIn**.

Da det ikke var muligt at arrangere fysiske møder som den årlige åbne dag, blev det besluttet at udnytte potentialet i sociale medier til at introducere offentligheden rundt om i verden for Domstolens funktion. Der er således blevet organiseret **tre virtuelle begivenheder** på de sociale medier i anledning af **Europadagen** (9. maj), **den europæiske civilretlige dag** (24. oktober) og **årsdagen for Domstolens oprettelse** (4. december): præsentation af Domstolens domme, af animationer vedrørende visse temaer fra retspraksis, spørgesessioner. Som følge bl.a. af disse begivenheder er antallet af Domstolens følgere fortsat med at stige i løbet af året, og der er nu mere end **90 000 følgere på LinkedIn** og mere end **100 000 følgere på Twitter**. Disse tre begivenheder har givet i alt **1 713 000 visninger på Twitter** (antal gange hvor brugerne har set et tweet) og **258 000 på LinkedIn**.

Parallelt hermed blev der organiseret **online-pressebriefinger** vedrørende den aktuelle sagsbehandling for journalister. De 11 pressebriefinger havde deltagelse af i alt **94 journalister**.

173
pressemeddelelser

2 292
sprogversioner

702
tweets på Twitter

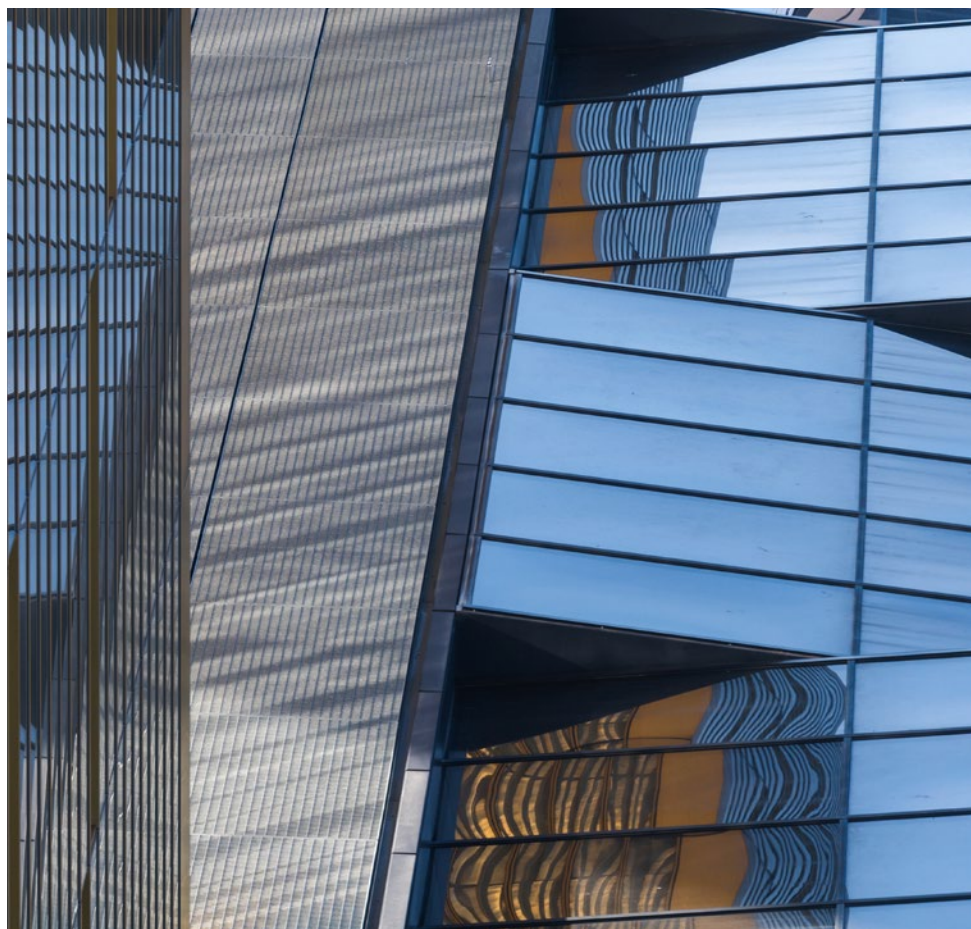
273
meddelelser
på LinkedIn

17 174

anmodninger
om oplysninger
fra borgerne

I overensstemmelse med de gældende retsfor skrifter har Domstolen bevilget **aktindsigt i de administrative dokumenter** og i dennes **historiske arkiver**, i forbindelse med **103 anmodninger**. Domstolen besvarede ligeledes **17 174 anmodninger om oplysninger** fra borgerne vedrørende både verserende sager og retspraksis, dens funktion eller kompetencer.

Den Europæiske Unions retlige netværk, som blev oprettet i marts 2017 i anledning af 60-årsdagen for undertegnelsen af Romtraktaterne, og som omfatter medlemslandenes forfatningsdomstole og højesteretter, har mødtes adskillige gange via videokonference inden for to emnegrupper »Fornyelse« og »Juridisk terminologi«. Disse møder har givet anledning til en udveksling af oplysninger om brugen af nye teknologier til støtte for den judicielle virksomhed og deling af oversættelser, som de nationale retsinstanser kan benytte sig af.

Generaldirektoratet for Flersprogetheds bidrag til kontinuiteten i institutionens virksomhed

Thierry Lefèvre, generaldirektør for flersprogethed

Flersprogetheden er en central del ved afviklingen af Domstolens retslige procedurer. Hvis dette ikke var tilfældet, ville borgeren hverken kunne få adgang til domstolsprøvelse ved Unionens retsinstanser eller til retspraksis, selv om den skaber rettigheder og forpligtelser. Stillet over for den pludselige sundhedskrise skulle Generaldirektoratet for Flersprogethed (DGM) således varetage den opgave, som det er pålagt, og samtidig sikre personalets sikkerhed.

Konkret, selv om pandemien var under opsejling, kunne de første måneder af året afvikles gnidningsløst. Allerede i slutningen af februar aktiverede DGM sin operationelle kriseenhed og overvejede at iværksætte sine kriseplaner med henblik på at sikre kontinuiteten i tæt samråd med Domstolens øvrige tjenestegrene og dommernes og generaladvokaternes kabinetter.

Den 13. marts, tre dage før den nationale nedlukning, blev alle ansatte underrettet om, at der ville blive indført en ordning med hjemmearbejde. Den absolutte prioritet var beskyttelsen af kollegernes sundhed og forebyggelse af spredning af virussen. Efter at dette dobbelte formål var sikret, rettede DGM sin opmærksomhed mod formålet om kontinuitet i tjenesten. Det var først nødvendigt at udvise smidighed og kreativitet med henblik på at håndtere de særlige aspekter af denne krise; dernæst var det nødvendigt at udvise udholdenhed henset til den uvisse og stadig ukendte, varighed af krisen.

Hvad særligt angår den juridiske oversættelse har såvel de kollektive som individuelle mål i begyndelsen af nedlukningen, og når situation tilsagde det, taget hensyn til generaldirektoratets personales personlige situation (isolation, børn hjemme, EDB-udstyr osv.). Da krisen var generel, blev det midlertidige fald i kapaciteten kompenseret ved en reduktion af efterspørgslen på oversættelser. Den enkeltes organisatoriske foranstaltninger og engagement, kombineret med fordelene ved en vedvarende investering i nye teknologier og en optimal eksternalisering, har efterfølgende gjort det muligt at genoprette produktionskapaciteten, således at kontinuiteten i tjenesten på intet tidspunkt er blevet bragt i fare.

Hvad angår tolkningen opstod spørgsmålet om kontinuitet på en anden måde. Retsmøderne skulle nemlig aflyses eller udsættes til en dato efter den 25. maj. Perioden fra den 13. marts til den 25. maj blev således udnyttet med henblik på at udarbejde en protokol for retsmøder, som skulle sikre alle aktørers sundhedssikkerhed, f.eks. ved at begrænse anvendelsen af hver tolkekabine til en enkelt tolk. Endvidere blev der på grund af de transportvanskeligheder, som parterne fortsat stod over for, indført et system for deltagelse i retsmøderne på afstand, hvilket gjorde det muligt at undgå et stort antal udsættelser. Denne nyhed udgjorde en betydelig teknisk, kognitiv og organisatorisk udfordring, som blev løst på vellykket vis (jf. s. 15 og 74-76). Endelig har tolketjenesten også tilpasset sig afbrydelsen af retsmøderne ved at hellige sig til forskellige opgaver i forbindelse med faglig uddannelse og udvikling (sprogkurser, tolkningsøvelser og online sprogudvekslinger) samt til at fremme af arbejdet som tolk på det juridiske område (webinarer og sprogmoduler).

DGM har således bygget på sit personales engagement og ansvarsfølelse, på samarbejdet og det afgørende bidrag i form af nye teknologier, med henblik på at sikre kontinuiteten i leveringen af juridiske oversættelser og tolkning.

Endelig illustreres DGM's tilpasningsevne ved dematerialiseringen af strømmene, tilrettelæggelsen af uddannelseskurser og møder på afstand, herunder for at opretholde en vis samhörighed og et socialt bånd, der er uundværlig for alle, og en politik om regelmæssig underretning via e-mail fra generaldirektøren eller nyhedsbreve.

Resultatet er på niveau med den ydede indsats. I 2020, takket være alle relevante personers indsats, kunne de planlagte mundtlige forhandlinger nemlig tolkes, og de nødvendige oversættelser kunne udføres; den fulde flersprogethed har således kunnet sikres i alle retsundergivne og borgeres interesse på næsten normal vis i dette særligt udfordrende år.

Informationsteknologien testes af pandemien

Raluca Peica, Direktoratet for Informationsteknologi

2020 forbliver for Direktoratet for Informati-
onsteknologi (DTI) et år, der er præget af en
exceptionel reaktions- og tilpasningsevne, som
vil gøre det til et historisk år.

Da ordningen med hjemmearbejde blev iværksat, var
det først og fremmest for at give Domstolens tjenestegrene
mulighed for fortsat at arbejde så effektivt som muligt under
nedlukningen.

Inden personalet blev beordret til at arbejde hjemme den
13. marts 2020, havde vi allerede udstyret vore suppothold,
således at de kunne besvare opkald fra deres bopæl. Allerede
flere dage inden afgørelsen om at iværksætte ordningen
med hjemmearbejde, arbejdede halvdelen af Domstolens
supportpersonale fra deres bopæl, hvilket gjorde det muligt
for os at kontrollere, at supporten fungerede korrekt i en
hjemmearbejdskonfiguration og var indstillet på at støtte de
brugere, der havde måttet skifte arbejdssted fra en dag til
en anden. For at gøre det muligt for samtlige brugere ved
Domstolen at råde over en arbejdsplads, der gør det muligt for
dem at hjemmearbejde hos sig selv på samme måde som på
kontoret, havde vi fra februar fremskyndet det igangværende
mobilitetsprogram og forsynet alle de personer, der endnu ikke
havde det nødvendige udstyr.

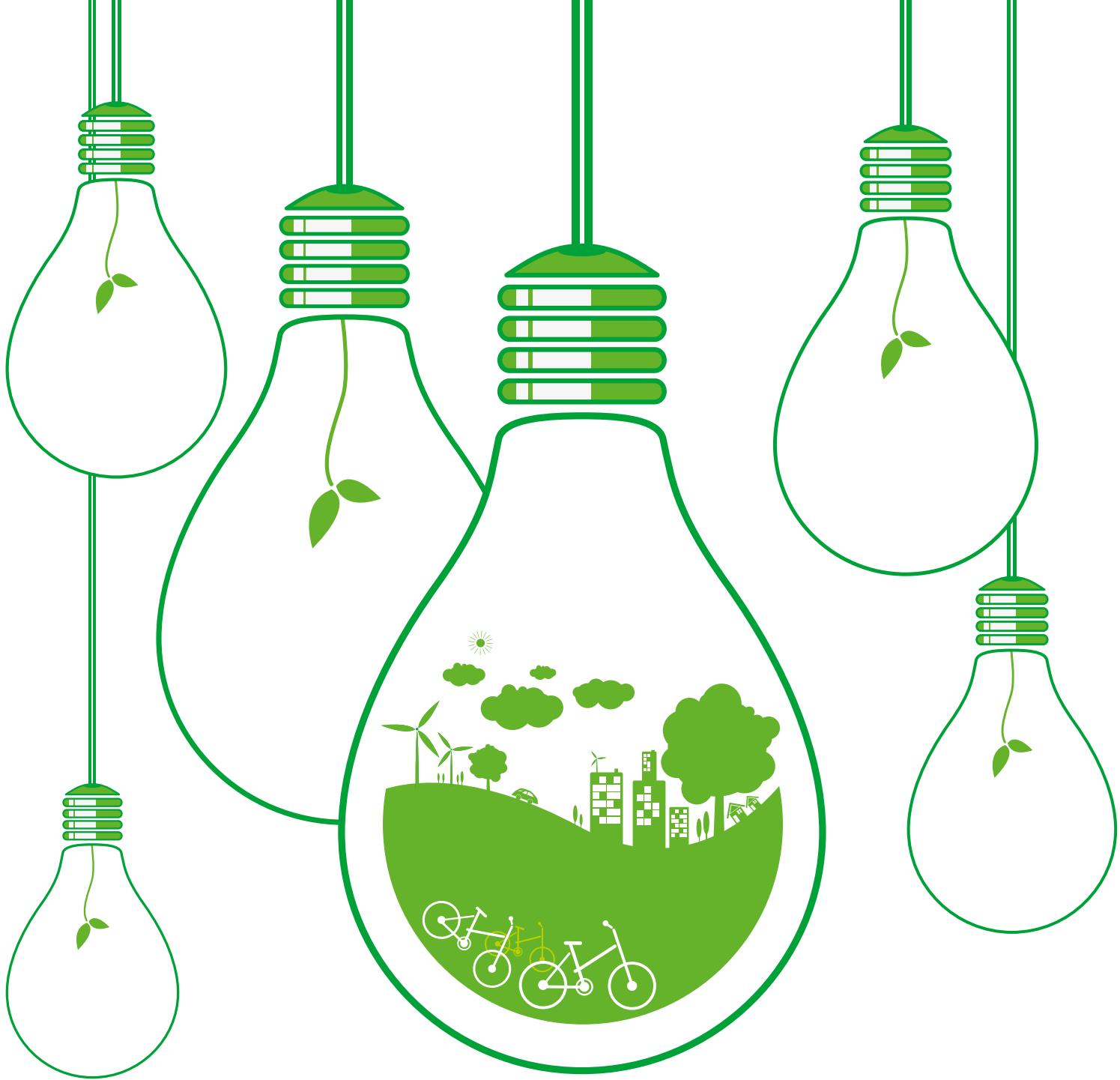
Nogle dage efter nedlukningen tidoblede vi vor internetfor-
bindelses kapacitet for at imødegå eksplosionen i behovet for
forbindelser mellem Domstolen og omverdenen. Dette har
kunnet opnås ved mobiliseringen af de implicerede tjenester,
som har gjort alt for at udføre denne opgave på meget kort tid.

Kommunikation og samarbejde har været nøgleordene for vores
aktivitet under den krise, der er forbundet med Covid-19, såvel
med henblik på den judicielle virksomhed som det administrative
arbejde og såvel internt som eksternt. De mest synlige resultater
er den nye sikrede videokonferencetjeneste, der er oprettet,
og som har gjort det muligt at organisere rådslagninger og
møder i afdelingerne (15 pr. uge) samt møder i institutionens
direktorater (150 pr. uge). Den har ligeledes givet Domstolen
og Retten mulighed for at afholde 77 retsmøder med parter
på afstand.

Den krise, der er forbundet med Covid-19, har givet udfordringer,
men har også været anledning til at fremskynde den digitale
forvandling, der var i gang i institutionen. Efter i første
omgang at have koncentreret vore ressourcer om IT- og
telekommunikationstjenesternes stabilitet i forbindelse med
krisen genoptog vi således vore andre aktiviteter og projekter i et
normalt tempo, samtidig med at de blev tilpasset for at opfylde
de nye behov, der var affødt af krisen, som f.eks. en styrkelse
af brugernes selvstændighed i forbindelse med anvendelsen af
redskaberne til hjemmearbejde. Til trods for krisesituationen
har vi ligeledes fortsat vores køreplan med hensyn til den
digitale forvandling, navnlig i forbindelse med gennemførelsen
af projekt om et integreret system til sagsbehandlingen (SIGA),
og programmerne for operationel stabilitet.

2020 var således ikke et år, hvor »status quo« for DTI blev
opretholdt, men et år med tilpasning og udvikling.

4

En miljøvenlig institution

Den Europæiske Unions Domstol har i adskillige år forfulgt en ambitiøs miljøpolitik, som tilsigter at opfylde de strengeste regler med hensyn til en bæredygtig udvikling og bevarelse af miljøet

Som hvert år aflægger institutionen rapport om udviklingen af de nyeste indikatorer, den har til rådighed, nemlig dem for 2019. År 2020 vil være et særligt år med hensyn til den generelle hjemmearbejdsordnings indvirkning på institutionens miljøaftryk. Dette vil blive gjort i Panorama 2021.

Institutionens gennemførelse af byggeprojekter samt den daglige forvaltning af de midler og redskaber, der er stillet til dens disposition, er bestemt af dette konstante hensyn til respekten for miljøet, som opnåelsen af en **EMAS-registrering** (Eco-Management and Audit Scheme) siden 2016 vidner om.

Denne **EMAS-registrering**, som er oprettet ved en EU-forordning, og som tildeles organisationer, der opfylder strenge kriterier vedrørende deres miljøpolitik og deres indsats for miljøbeskyttelse og bæredygtig udvikling, er også en stor anerkendelse af Domstolens miljømæssige engagement og dens fornemme miljøpræstationer.

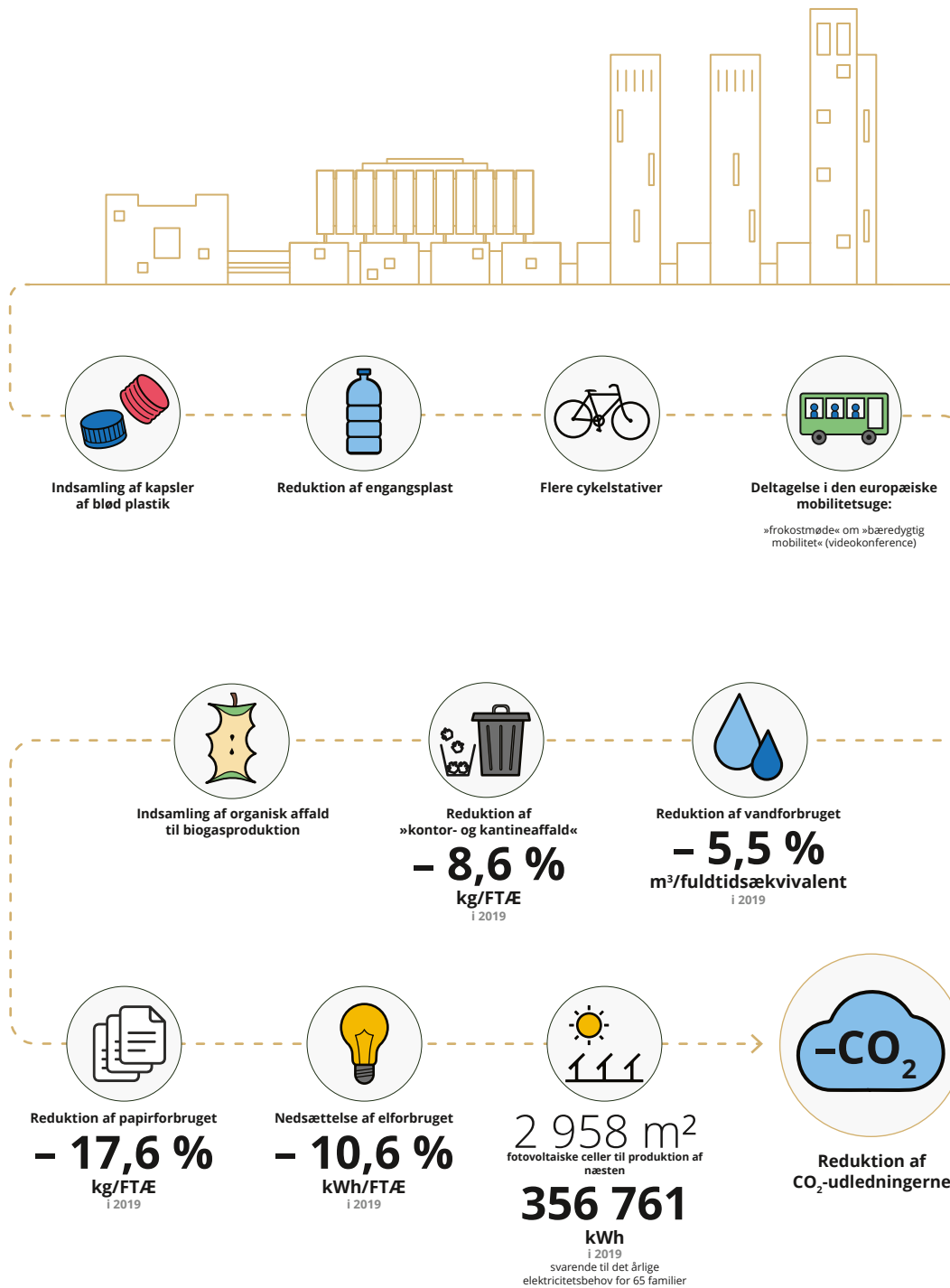
I sin **årlige miljøreddegørelse** gør Domstolen deltaljeret status over miljøpræstationen og aktuelle og fremtidige grønne projekter inden for institutionen.

Med et **online kursusmodul** henvender Domstolen sig til alle nyankomne for at informere dem om de miljømæssige aspekter af deres daglige arbejde og tilskynder til korrekte IT- og kontorvaner, miljøbevidst energi- og vandforbrug, affaldssortering og transport.

Blandt de konkrete handlinger har Domstolen fastsat målet om fuldstændig at fjerne **engangsplastflasker** fra retssalene, voteringslokalerne, og mødelokalerne i løbet af året: Den ophørte med at bestille dem i november 2020.

»e-Curia« (se side 24) til udveksling af retslige dokumenter mellem parternes repræsentanter og Unionens retsinstanter har en positiv miljøvirkning. Hvis alle siderne af de procesdokumenter, som blev fremsendt til Domstolen og Retten via e-Curia i 2020 (over 1 300 000 sider), var blevet indgivet i papirformat med deres kopier, ville dette f.eks. have medført fremlæggelse af dokumenter svarende til flere ton papir, som desuden skulle have været fysisk befordret til Luxembourg.

Fuldtidsækvivalent (FTÆ) er en enhed, som gør det muligt at måle den faglige aktivitet uanset forskellene i det ugentlige antal arbejdstimer for hver enkelt ansat på grund af de forskellige arbejdsordninger.

Miljøindikatorerne for vand, affald, papir og elektricitet svarer til dem for 2019. Ændringerne er angivet i forhold til 2015, som er referenceåret.

5

Et blik
mod fremtiden

Efter de ændringer, som institutionen oplevede i 2020, ser 2021 ud til at blive en fortsættelse af aktuelle projekter, der integrerer de innovationer som følge af erfaringen med hjemmearbejde som en del af en gradvis tilbagevenden til arbejdsmetoder mere ansigt til ansigt.

I forbindelse med dematerialiseringen, forenklingen og rationaliseringen af dokumentations- og beslutningsprocesser vil et projekt for et integreret system for sagsbehandlingen, for hvilket udbudsproceduren blev afsluttet i 2020, gennemgå en betydelig udvikling med henblik på en implementering, der muliggør betydelig effektivitetsgevinster både for retsinstanterne og de tjenestegrene, der er forbundet med sagsbehandlingen.

De positive elementer fra erfaringen med den generelle hjemmearbejdsordning, der bl.a. er blevet konstateret i forbindelse med spørgeundersøgelserne gennemført blandt personalet og lederne, vil blive genstand for en overordnet refleksion med hensyn til de konkrete metoder til delvis udøvelse af funktioner fra hjemmet. Disse ændringer vil integrere overvejelser vedrørende balancen mellem arbejdsliv og privatliv, støtte til at gøre medarbejderne autonome med henblik på både personalets trivsel og kvaliteten af de leverede ydelser samt midlerne til i denne forbindelse at sikre personalets samhørighed og udviklingen af dets forhold til institutionen.

Teknologierne til virtuel tilstedeværelse, der blev udnyttet intensivt i 2020, vil tjene som grundlag for et projekt for at diversificere modtagelsen af besøgende. Formålet med dette projekt er at tilbyde eksterne besøgende, for hvem det at rejse til Luxembourg udgør en hindring for at opleve Domstolen (især på grund af den geografiske afstand og dens indvirkning med hensyn til tid og omkostninger, herunder økologisk), virtuelt at betræde institutionens lokaler for at deltage i et fjernbesøg. Det foreslåede program vil omfatte videosekvenser, en rundvisning i bygningerne samt interaktive møder med medlemmer af institutionens personale. Gennem dette fjernbesøgsprogram ønsker institutionen at tilbyde så mange mennesker som muligt midlerne til at gøre sig bekendt med Domstolens rolle inden for det europæiske institutionelle system og dets bidrag til Unionens retlige orden i forfølgelsen af et demokratisk mål. I første omgang vil der i 2021 blive lanceret en pilotfase med et begrænset antal grupper af unge (15-18 år), inden tilbuddet udvides og tilpasses andre typer publikum.

6

**Forbliv
online!**

FÅ ADGANG TIL SØGEPORTALEN OG SØG I RETSPRAKSIS FRA DOMSTOLEN OG RETTEN VIA CURIA-WEBSIDEN

---

curia.europa.eu

FØLG MED I AKTUEL RETSPRAKSIS OG NYHEDER FRA INSTITUTIONEN

- ved at konsultere **pressemeddelelserne**: curia.europa.eu/jcms/PressReleases
- ved at abonnere på Domstolens **RSS-feed**: curia.europa.eu/jcms/RSS
- ved at følge institutionens Twitter-konti: **couruepresse** eller **eu-courtpress**
- ved at følge **LinkedIn-kontoen**:
<https://www.linkedin.com/company/european-court-of-justice>
- ved at downloade CVRIA-appen på smartphones eller tablets
- ved at konsultere **Samlingen**: curia.europa.eu/jcms/EuropeanCourtReports

---

FOR AT FÅ MERE AT VIDE OM INSTITUTIONENS ARBEJDE

- konsulter siden vedrørende **Årsrapporten for 2020**:
curia.europa.eu/jcms/AnnualReport
  - Årsoversigt
  - Rapporten om arbejdet ved Den Europæiske Unions Domstol
  - Forvaltningsrapport
- se **videoerne på YouTube**

FÅ ADGANG TIL INSTITUTIONENS DOKUMENTER

- de **historiske arkiver**:
curia.europa.eu/jcms/archive
- de **administrative dokumenter**:
curia.europa.eu/jcms/documents

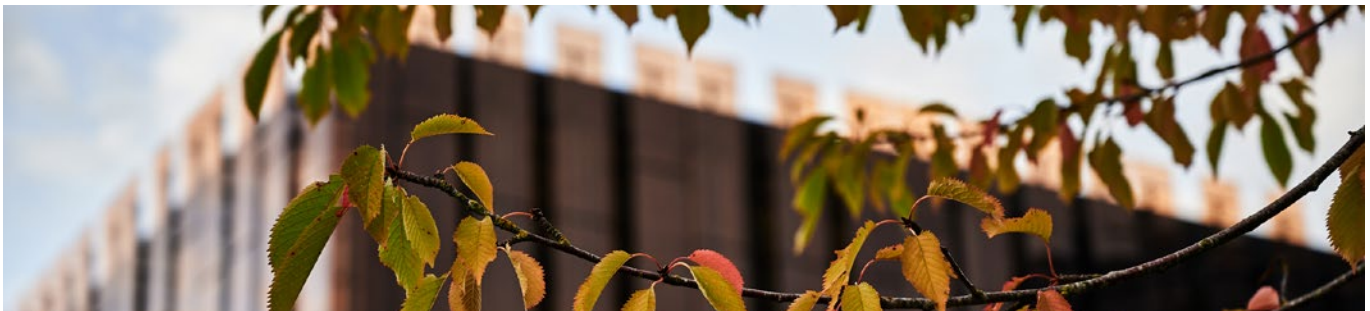
BESØG DEN EUROPÆISKE UNIONS DOMSTOL

- Institutionen tilbyder interesserede **besøgsprogrammer**, der er specielt udformet i overensstemmelse med hver gruppes interesse (overværelse af et retsmøde, guidet besøg i bygninger eller om kunstværker, studiebesøg): curia.europa.eu/jcms/visits
- Via en **virtuel tur i bygningerne** kan du tillige besøge bygningskomplekset og komme inden for uden at forlade hjemmet:
<https://curia.europa.eu/visit360/>

FOR FLERE OPLYSNINGER OM INSTITUTIONEN

- skriv til os via **kontaktformularen**: curia.europa.eu/jcms/contact

DEN EUROPÆISKE UNIONS DOMSTOL

Domstolen
L-2925 Luxembourg
Tlf. +352 4303-1

Retten
L-2925 Luxembourg
Tlf. +352 4303-1

Domstolen på internettet: curia.europa.eu

Redaktionen afsluttet i marts 2021
Oplysninger pr. 31. december 2020

Hverken institutionen eller anden person, som handler på dens vegne, er ansvarlig for den brug, der kan gøres af ovennævnte oplysninger.

Luxembourg: Den Europæiske Unions Domstol
Direktoratet for Kommunikation
Kontoret for offentlighedsrelser og elektroniske medier

Billeder: © Den Europæiske Union, 2019-2021: Shutterstock
Gengivelse tilladt med kildeangivelse.

Enhver brug af fotografier eller andre dokumenter, som Domstolen ikke er rettighedsindehaver til, er forbudt uden tilladelse fra rettighedsindehaverne.

Print	QD-AQ-20-101-DA-C	ISBN 978-92-829-3691-7	ISSN 2467-1266	doi:10.2862/272748
PDF	QD-AQ-20-101-DA-N	ISBN 978-92-829-3575-0	ISSN 2467-1495	doi:10.2862/588553
HTML	QD-AQ-20-101-DA-Q	ISBN 978-92-829-3550-7	ISSN 2467-1495	doi:10.2862/027106

DEN EUROPÆISKE UNIONS
DOMSTOL

Direktoratet for Kommunikation
Kontoret for offentliggørelser og elektroniske medier

April 2021

